KELEIVIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Europoje..$4.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 75,000 Lithuanians in New England and about 1,000,000 in the United States
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 31 | "Keleivio" Telefonas: SO 8-3071 | SOUTH BOSTON, MASS., RUGPIŪČIO (AUGUST) 3, 1955 | Atskiro Numerio Kaina 10 Centų | 50 METAI

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Amerikos Derybos Su Kinais Prasidėjo Širdingoj Nuotaikoj

Ženevoj Kalbamasi Apie Pasikeitimą Civiliais Belaisviais; Kinai Siūlo Kalbėtis ir dėl Kitų Ginčijamų Klausimų; Turėtų Susitikti Abiejų Šalių Ministeriai; Nacionalistai Baukštosi Išdavystės

Šį pirmadienį Ženevoje, Šveicarijoje, prasidėjo kinų bolševikų ir Amerikos ambasadorių derybos dėl pasikeitimo civiliais belaisviais. Pirmieji pranešimai sako, kad pasitarimai vyksta "širdingoj nuotaikoj," be propagandos ir tuščiažodžiavimų.

Komunistinės Kinijos užsienių reikalų ministeris ir premjeras Ču En-lai liepos 30 d. siūlė platesnes derybas, kurių tikslas būtų sudaryti "kolektyvinio saugumo" sutartį Tolimiesiems Rytams. Pagal kinų vadą, tokia sutartis padarytų nereikalingus visokius kariškus blokus ir sąjungas Azijoj.

Ču En-lai pasiūlė ir kitą nepaprastą dalyką. Jis sakė, kad komunistinė Kinija sutinka derėtis su Formozos "vietine valdžia" dėl "taikaus tos salos išvadavimo." Atrodo, kad kinų komunistai tikisi "taikiu" būdu prikalbinti kinų nacionalistus, kad jie pasiduotų komunistams. Kinų nacionalistai tokį pasiūlymą tuoj pat atmetė ir sako, kad "taikus išvadavimas" pas komunistus reiškia užkariavimą politinio spaudimo priemonėmis ir kinų nacionalistai jokiu būdu nesutiks, kad komunistai juos "suvaduotų" į savo vergiją.

Ženevoje derybas veda kinų ambasadorius Wang Ping-nan ir Amerikos ambasadorius Pragoje U. A. Johnson. Kinų ambasadorius jau minėjo, kad reikėtų eiti prie derybų tarp ministerių, kad visus ginčijamus klausimus išsprendus.

Kinų komunistai, prieš pradėdami Ženevos derybas paskelbė, kad jie paleidžia 11 Amerikos karo lakūnų, kurie sėdėjo Kinijos kalėjimuose už visokius tariamus prasižengimus, nors jie turėjo būti paleisti pagal Korėjos karo paliaubų sutartį. Paleidžiamieji 11 karo lakūnų nėra visi mūsų kariai, kurie dar yra laikomi kinų kalėjimuose, bet apie kitų likimą nieko negirdėti.

Kinų nacionalistai yra labai nepatenkinti Amerikos derybomis su kinų komunistais. Jų spauda rašo, kad rengiamas kinų nacionalistų išdavimas.

Amerikos vyriausybė sutinka derybas vesti su kinų komunistais ir dėl kitų dalykų, bet iš Ču En-lai pasisakymo atrodo, kad iš tokių derybų Amerikai jokios naudos nebūtų.

Ženevoje bus išsiaiškinta ir dėl belaisvių ir dėl tolimesnių derybų galimybių.

Sako, kad Unija Komunistų Apsėsta

Justicijos departamentas pranešė subversyvių priežiūros komisijai, kad kasyklų, dirbtuvių ir tirpyklų darbininkų unija Denver, Colo., yra komunistų vadovaujama. Pagal įstatymą, jei unija bus pripažinta esanti komunistų įtakoje, jai bus atimtos teisės vesti derybas su darbdaviais dėl darbo sutarčių ir kitos jos teisės bus apkarpytos.

Kasyklų, dirbtuvių ir tirpyklų unija sako, kad ji nesanti komunistų vadovaujama, nors ta unija prieš kelius metus buvo išmesta iš CIO unijų sąjungos dėl to, kad ji sekė komunistinę politiką.

Justicijos departamentas pirmą kartą pavedė subversyvių priežiūros komisijai išaiškinti unijos priklausomybę nuo komunistų partijos.

Amerikiečiai 'Sukilo' Rusijos Kolchozuose

Dvylika amerikiečių žemės ūkio specialistų, kurie lankosi Rusijoj ir apžiūrinėja Rusijos kolchozus ir sovchozus, liepos 31 d. "pakėlė maištą." Jie atsisakė važiuoti pagal rusų nustatytą programą ir pareikalavo, kad jiems būtų leista lankyti tokius ūkius, kokius jie nori. Be to, amerikiečiai protestavo, kad juos rusai perdaug šeria ir girdo, maždaug trečdalis jų laiko išeina vaišėms ir girtuokliavimui.

Rusai po susiskambinimo su Maskva leido amerikiečiams keliauti, kur jie nori, ir amerikiečių delegacijos devyni nariai lankė vieną nususį kolchozą, kurio joks svetimtautis dar nebuvo lankęs. Amerikiečiai lankosi Kubanės srityje.

RUSAI APLEIS AUSTRIJĄ SPALIO 1

Rusijos vyriausybė skelbia, kad ji davė įsakymą rusų armijai pasitraukti iš Austrijos iki spalio mėnesio 1 d. Liepos 27 d. Austrija atgavo nepriklausomybę, okupantų kontrolė ten pasibaigė, o per tris mėnesius nuo tos dienos visa svetimų valstybių kariuomenė turi būti visai ištraukta iš Austrijos. Rusai žada savo kariuomenę ištraukti per du mėnesius.

Kada amerikiečiai ir kiti sąjungininkai trauksis iš Austrijos, dar nepranešama.

PATINKA BURŽUJŲ ŽAIDIMAS

Rusų žemės ūkio atstovai, kurie atvyko į JAV pasimokinti, kaip kornus auginti, kiaules penėti ir bendrai žemės ūkį vesti, matyti, nori ir kitų "buržuazinių" dalykų pasimokinti. Paveiksle matome rusus, mėginančius žaisti golfą.

Bulgarija Gavo Daugybę Protestų

Bulgarijos vyriausybė pripažino, kad jos priešlėktuvinė artilerija liepos 27 d. numušė keleivinį Izraelio lėktuvą su 58 žmonėmis. Visi keleiviai ir įgula žuvo. Dėl tokio barbariško bulgarų komunistų pasielgimo Bulgarijos vyriausybė susilaukė daug protestų. Žuvusiųjų tarpe yra 12 amerikiečių, veik visi iš New Yorko Jie skrido iš Londono į Izraelį aplankyti giminių ar svečiuotis Izraelyje.

Lėktuvas kelyje kiek paklydo ir lėkė virš Bulgarijos teritorijos, kada bulgarų kanuolės jį apšaudė. Lėktuvas nukrito visai arti Graikijos sienos. Graikų kareiviai girdėjo bulgarų kanuoles šaudant ir matė, kaip lėktuvas nukrito žemyn.

UNIJOS SUKELS ORGANIZACIJOS FONDĄ

CIO unijos siūlo po abiejų unijų centrų suvienijimo sudaryti didelį, keliolikos milionų dolerių fondą, iš kurio būtų remiamas neorganizuotų darbininkų traukimas į unijas. CIO unijos žada sukelti po $1 nuo nario į tą fondą. Naujas darbininkų unijų centras nutarė ateityje vadintis Amerikos Darbo Federacija — CIO. Toks sudėtingas vardas parinktas todėl, kad nė viena pusė nenorėjo atsižadėti savo vardo.

Jugoslavijos diktatorius Tito griežtai smerkia tuos satelitinių kraštų vadus, kurie vis dar laikosi Stalino linijos santykiuose su Jugoslavija. Tito ypač griežtai smerkė Vengrijos ir Čechoslovakijos komunistų vadus, kurie nenori su juo susibičiuliauti, nors Rusijos vadai tą jau padarė. Tito kalba prieš "stalinistus" buvo pasakyta su rusų pritarimu.

Amerika Gamina Naują Mažą Mėnulį

Naujas Žemės Satelitas Bus Paleistas 1957-58 Metais

Liepos 29 d. spaudos atstovai buvo pakviesti į Baltąjį Namą ir jiems ten buvo padarytas nepaprastas pranešimas, kad Amerika planuoja paleisti į erdvę naują žemės satelitą maždaug 1957-58 metais.

Eilė mokslininkų ir prezidento spaudos sekretorius J. C. Hagerty laikraštininkams paaiškino, kad naujas dirbtinis mėnulis bus mažiukas, "kaip krepšinio kamuolys," gal pėdos diametro. Naujas žemės palydovas keliaus aplink žemę labai greitai, po 18,000 mylių per valandą, jis apibėgs apie žemę per pusantros valandos.

Aukštumoje tarp 200 ir 300 mylių yra labai mažai oro, bet visgi ten dar yra šiek tiek oro, todėl mažasis žemės palydovas negalės bėgioti apie žemę neribotą laiką, kaip būtų, jei aukštumoje visai nebebūtų oro. Po kurio laiko mažas naujasis "mėnulis" sulėtins savo greitį ir pradės kristi žemyn, o pasiekęs tirštesnę atmosferą jis sutirps.

Amerikos vyriausybė sako, kad visi moksliški daviniai surinkti su pagalba dirbtinio mėnulio bus prieinami viso pasaulio mokslininkams, o, be to, tas dirbtinis mėnulis neturės jokios kariškos reikšmės. Jis tik rankios žinias apie erdvę virš mūsų žemės atmosferos ir nebus pritaikintas stebėti įvykius vykstančius žemėje.

Mažasis dirbtinis mėnulis bus išsautas į aukštybes trijų laipsnių raketomis. Pirmoji raketa jį iškels virš 50 mylių į aukštį, paskui iššaus kita raketa, kuri jį iškels virš 300 mylių aukštumon, o paskui trečioji raketa duos jam reikalingą greitį bėgioti apie žemę. Apie tą nepaprastą mėnulį bus plačiau parašyta.

Jau Yra Įvairių Vandenilio Bombų

Atominės energijos komisija praneša, kad Amerika jau turi pasigaminusi ir gaminasi įvairaus dydžio vandenilio bombų. Pernai metų vandenilio bombų išbandymas Pacifike davė mokslininkams daug davinių kaip gaminti visokio dydžio vandenilio bombas.

Be šitų ginklų Atominės energijos komisija praneša, kad atominės energijos pritaikymas taikos meto reikalams padarė didžiulę pažangą. Atominė energija stengiamasi panaudoti laivų, lėktuvų varymui ir elektrai gaminti.

Šalia to pranešimas sako, kad Amerika dabar daugiausiai iškasa urano rudos. Kiek seniau Belgijos Kongo, Kanada ir kiti kraštai kasė daugiau urano rudos, kaip Amerika.

PRIE BAŽNYČIOS NUŠOVĖ POLICININKĄ

Buenos Aires mieste nežinomi teroristai liepos 30 d. nušovė vieną policininką ir vieną sužeidė prie bažnyčios, kurią policininkai saugojo. Po birželio 17 d. bažnyčių deginimo Argentinoje visos bažnyčios yra policijos saugomos. Du besaugančiu policininku kokie tai teroristai užpuolė nakčia ir apšaudė. Kaltininkai nesusekti.

KETURI SENATORIAI VYKSTA RUSIJON

Kongresui baigus darbą keturi senatoriai važiuos į Rusiją pasižiūrėti, kaip ji atrodo. Senatorius Kefauver jau gavo vizą važiuoti į Rusiją, o senatoriai A. J. Ellender, John J. Sparkman ir Wm. A. Purtell prašo vizų. Ir daugiau senatorių ir kongresmonų rengiasi šią vasarą pasivažinėti po Rusiją.

84-as Kongresas Baigia Darbus Jau Skirstosi Atostogų

Kongresas Susirinks Tik Po Naujų Metų; Demokratų Vadovaujamas Kongresas Dirbo Darniai su Republikonų Administracija; Kai Kurie Svarbūs Įstatymai paliko Nepriimti; Užsienių Politikoj Kongresas Rėmė Prezidentą

Kailiamainiai Kariai Bus Teisiami

Trys Amerikos buvę kareiviai, kurie po Korejos karo atsisakė grįžti namo ir pasiliko su komunistais, dabar grįžo iš Kinijos. Tie kareiviai yra: Otho Bell, Wm. G. Cowart ir Lewis G. Griggs. Kaip tik grįžusieji išlipo iš laivo San Francisco mieste, jie buvo karo policijos suimti ir padėti į į kalėjimą. Vėliau jie bus teisiami už neleistiną elgesį belaisvių stovyklose, kur jie esą bendradarbiavę su kinų komunistais ir būk išdavinėję komunistams savo nelaisvės draugus. Už atsisakymą grįžti tie kareiviai nebus baudžiami, nes jie, pagal karo paliaubas, turėjo teisę pasirinkti, ar grįžti ar pasilikti su komunistais.

Sprendžia Aviacijos Sekretoriaus Likimą

Senato tyrinėjimo pakomisija baigė liudininkų apklausinėjimą karo aviacijos sekretoriaus Harold E. Talbott byloje. Liudininkai parodė, kad aviacijos sekretorius rėmė savo privatų biznį ir ieškojo tam bizniui klientų panaudodamas tam reikalui savo ofiso lengvatas. Iš savo privačio biznio aviacijos sekretorius per du metus gavo virš 120,000 dolerių pelno.

Sekretorius Talbott pripažino, kad jis gal būt darįs klaidą, kai ieškojo klientų savo ir savo partnerio Mulligan bizniui tarpe firmų, kurios turi valdiškų užsakymų. Apie sekretoriaus pasilikimą pareigose spręs prezidentas D. D. Eisenhower. Republikonai sako, kad sekretorius trauksis iš savo pareigų.

INDIJOS DELEGACIJA KALBA APIE RUSIJĄ

Indijos plati delegacija važinėjosi po Rusiją ir susipažino su Rusijos komunistine tvarka. Ta delegacija grįžusi namo sako, kad Rusijos tvarka yra paremta "saldainiu ir botagu." Saldainis siūloma tiems, kurie atsidėję ir negailėdami jėgų dirba, o botagas taikomas tiems, kurie nesugeba ar nenori lieti tiek prakaito, kiek valdžia skaito reikalinga. Rusijoj darbininkų uždarbiai visi yra akordiniai, "nuo štukės," net ir žemės ūkyje vyrauja akordinis darbas.

Šią savaitę 84-sis kongresas išsiskirsto atostogų. Jis susirinks naujai sesijai po Naujų Metų. Tik prezidentas galėtų dar šiais metais kongresą sušaukti nepaprastai sesijai, jei toks reikalas būtų.

84-sis kongresas turi demokratų daugumą, bet jis gana sutartinai bendradarbiavo su republikoniška administracija ir patys republikonai pripažįsta, kad kongresas netrukdė vyriausybei dirbti ir bendradarbiavo su ja. Ypač užsienių politikoj demokratų vedamas kongresas bendradarbiavo su vyriausybe daug sklandžiau, negu 83-sis republikonų vedamas kongresas.

Vidaus politikoj skirtumų tarp kongreso ir vyriausybės buvo daugiau. Kai kurie vyriausybės remiami įstatymai visiškai nepraėjo, kaip, pavyzdžiui, svarbus kelių tiesimo įstatymas; kiti vyriausybės remiami įstatymai kongreso buvo pakeisti, kaip tai kariškų rezervų įstatymas, pakėlimas minimalinio atlyginimo darbininkams ir kt. Baigiant posėdžius kongresas dar turi nutarti, koks įstatymas namų statybai remti bus priimtas.

Visa eilė svarbių įstatymų, kaip socialinio draudimo pagerinimas ir kiti paliko ateinantiems metams. Kongreso priimtieji svarbesni įstatymai bus aprašyti laikraštyje kitą savaitę.

REPUBLIKONAI GALI "VISADA" VALDYTI

Prezidentas D. D. Eisenhower, atsisveikindamas su republikonais kongresmonais ir senatoriais prieš kongresui išsiskirstant, sakė, kad jeigu republikonai bus vieningi, tai jų partija gali "visada" kraštą valdyti. Prezidentas ragino rtpublikonų įstatymų leidėjus laikytis jo siūlomų principų. Prezidentas ragino republijis ateinančiais metais sutiks būti partijos kandidatas į prezidento vietą ar ne.

VARIO KASYKLOSE STREIKAS BAIGIASI

Šį pirmadienį Phelps Dodge korporacija pasirašė darbo sutartį su kasyklų, dirbtuvių ir tirpyklų unija ir streikas vario kasyklose Arizonoje baigiasi. Laukiama, kad pagal tą sutartį streikas ir kitose vario kasyklose baigsis.

Argentinos Diktatura

Jau virš dešimties metų kaip Argentina, turtingiausia Pietų Amerikos respublika, gyvena nenormalų gyvenimą. Valdžią joje pasigavo fašizmo "idealais" užsikrėtę kariškiai, kurių priešakin jau veik prieš 10 metų išsimušė Berlyno nacių mokinys generolas Peronas. Iš dviejų kartų tas generolas įkopė į prezidento kėdę pusiau rinkimais ir pusiau smurtu.

Argentinos diktatoriai nesitenkino kariška diktatūra, bet bandė savo šeimininkavimą paremti masine organizacija. Tam tikslui jie panaudojo darbininkų mases. Darbininkai buvo organizuojami į fašistines organizacijas, nepriklausomos unijos buvo pasmaugtos, o darbininkams vilioti Perono režimas pravedė kai kurias reformas ir šiek tiek pagerino darbininkų gyvenimą, ypač žemės ūkyje, kur seniau darbininkai jokios apsaugos neturėjo. Smurtu ir viliojimais Perono režimas sudarė sau nemenką atramą ne tiktai kariuomenėje, bet darbininkų organizacijose ir, žinoma, valstybės aparate.

Perono šeimininkavimas Argentinoje pasižymėjo opozicijos organizacijų ardymu (smurtu ir papirkimais), spaudos laisvės užsmaugimu, susirinkimų draudimu, radijo monopolizavimu vienos valdančios partijos propagandai ir panašiomis priemonėmis. Peronas stiprinosi katalikų bažnyčios laiminamas. Katalikų bažnyčiai jis suteikė daug visokių lengvatų ir nesigailėjo pinigų bažnyčios laiminimui pirkti.

Stiprus atrodė Peronas, bet visos visuomenės jis nepajėgė nei smurtu nei papirkimais patraukti į savo pusę. Liberališkos šalies tradicijos ir klikų kova kariškų pajėgų vadų tarpe neleido Peronui įvesti krašte nacių ar fašistų pavyzdžiu visiškai totalitarizuotą režimą. Kariški sukilimai iš kelių kartų supurtė jo šeimininkavimą. Ir katalikų eilėse ne visi buvo patenkinti ir kai kurie katalikai pradėjo organizuoti savo krikščionių demokratų partiją, Europos kraštų pavyzdžiu. Tas paskatino Peroną pradėti kovą prieš katalikų bažnyčią. Pagaliau šių metų birželio 16 d. karo laivynas bandė ginklais nusikratyti įkyrėjusio diktatoriaus. Sukilimas nepavyko, armija jį numalšino, bet po to ir pats Peronas "pasikeitė."

Armija Peroną išgelbėjo nuo sukilusių jūrininkų, bet už tai Peronas turėjo brangiai mokėti. Armijos karininkai visai nebuvo patenkinti, kad Peronas, šalia jų durtuvų, pasigamino ir kitą atramą visuomenėje—sufašistintas unijas. Kariuomenė po sukilimo numalšinimo pasistengė atimti ginklus ir iš fašistinių unijų, o pačiam Peronui buvo įsakyta savo režimą pasukti į padoresnes vėžes ir nesipiauti su bažnyčia.

Po birželio 16 d. maišto Peronas ilgokai tylėjo, o kai prabilo, tai jau nebe įprastu balsu, bet stipriai pasikeitusiu. Nustebusi Argentinos visuomenė išgirdo iš Perono lūpų, kad jis nori pilietinės taikos, kad jis nebevartos "revoliucinių" (smurto) valdymo priemonių ir laikysis konstitucijos. Žodžiu, diktatorius "ištiesė ranką" opozicijai. Bet nieks nesiskubina purviną ir kruviną ranką spausti.

Opozicija (radikalų partija) pareikalavo, kad Perono valdžia leistų jai per radiją išdėstyti savo sąlygas dėl pilietinės taikos atstatymo. Ilgai opozicija turėjo laukti tos progos, bet pagaliau liepos 27 d. radikalų partija gavo 10 minučių laiko kalbėti per radiją. Opozicijos reikalavimai, trumpai suglaudus, yra **atstatyti krašte konstitucinę tvarką.** Pilietinė taika be laisvės yra neįmanoma. Taikos atstatymui yra reikalinga panaikinti karo stovį, paleisti politinius kalinius, atstatyti krašte padorumą, išvalyti teismus nuo režimui, o ne teisingumui, tarnaujančių teisėjų, grąžinti darbininkų organizacijoms laisvę ir tt.

Opozicijos reikalavimai yra savaime suprantami, bet Peronas su savo "ištiesta ranka" visai nesiskubina tų reikalavimų patenkinti. Jo pastatyti teisėjai grasina net opozicijos kalbėtoją, radikalų vadą Frondizi, bausti už "teismų paniekinimą."

Taip dabar Perono diktatūros persitepliojimas naujomis spalvomis ir stovi. Ar diktatūra pasuks į naują kelią ir grąžins Argentinai pilietines laisves? Peronas žada, bet diktatorių pažadai visada yra kreivi ir kas jiems tiki, tas susilaukia kumščio. Todėl ir Argentinos režimo pasikeitimas pareis ne nuo Perono geros valios ir pažadų, bet nuo spaudimo, kokį jis jaus iš kariuomenės ir visuomenės. Jei jis pasijus vėl stiprus, jis visus savo pažadus užmirš, bet jeigu opozicinė visuomenė ir kariškų pajėgų vadai tęs savo spaudimą, tada pats Peronas su savo šlykštybėmis ir garsiais tuščiažodžiavimais atsidurs istorijos šiukšlyne.

Apžvalga

PIRMA ŠAUNA, PASKUI ATSIPRAŠO

Ženeva praskaidrino orą! Ženeva davė valstybėms naują prieteliškumą! Ženeva padarė tą ir tą. Taip rašo spauda, taip sako valstybės vyrai, taip pradeda žmonės tikėti. Iowa valstijoj "buožės" iš kailio neriasi, kad tik parodžius savo vaišingumą rusiškiems kolchozų dvarponiams, kurie apžiūrinėja jų ūkius. Panašiai ir Rusijoj amerikiečių žemės ūkio delegacija priimama su dirbtinio širdingumo demonstracijomis.

Rodos viskas gerai. Bet šalia to saldžiarūgščio Ženevos ūpo ir įkalbinėjimų sau ir kitiems, kad šaltojo karo ledai sutirpo nuo didžiųjų plačių šypsenų Ženevoje, yra faktų,kurie kažkaip nesiderina su "nauju prieteliškumu."

Prieš Ženevos derybas rusai nušovė Amerikos lėktuvą prie Alaskos. Nušovė be jokio pagrindo. Rusų lėktuvai užpuolė Amerikos lėktuvą, jį numušė žemyn ir vėliau patys rusai prisipažino, kad, gal būt, amerikiečių lėktuvas buvo numuštas virš tarptautinių vandenų. Rusai, rodydami savo "prieteliškumą" prieš Ženevą, pasiūlė sumokėti pusę išlaidų už lėktuvą. Amerika su tuo sutiko, nes kitaip, nieko nebūtų gavusi, o, be to, Amerika irgi norėjo parodyti prieteliškumą iš savo pusės.

Po Ženevos Bulgarijos komunistai padarė tikras skerdynes. Jie pereitą savaitę užmušė 58 žmones, kurie lėkė Izraelio lėktuvu virš Bulgarijos teritorijos. Lėktuvas lėkė iš Londono per Vieną, Istambulą į Izraelį. Tarpe užmuštųjų buvo 12 amerikiečių.

Bulgarijos bolševikų vyriausybė po lėktuvo nušovimo 24 valandas tylėjo, o paskui paskelbė savo "atsiprašymą" ir pasiaiškinimą. Bulgarijos pasiaiškinimas yra toks: lėktuvas lėkė ne tuo keliu, kuriuo jis turėjo lėkti, jis buvo nukrypęs apie 100 mylių į šalį ir lėkė virš Bulgarijos teritorijos be įspėjimo. To užteko, kad keleivinį lėktuvą nušauti.

Rodos, barbarų darbas. Bet jis visai tinka šalia bolševikų šypsenų ir akių muilinimo.

IŠKLAUSĘ PREZIDENTO PRANEŠIMO

Senato demokratų vado pareigas einąs Earle C. Clements (kairėj) ir Atstovų Rūmų pirmininkas Sam Rayburn apleidžia Baltuosius Namus, išklausę prezidento Eisenhowerio pranešimą apie Ženevos konferenciją.

Valstybei ar režimui

Laiškas Redakcijai

Iš p. P. Dailidės vėl gavome laišką, kuriame paliečiamas įdomus klausimus—būtent, kiek tarnavimas "valstybei" skiriasi nuo tarnavimo valstybėje vyraujančiam "režimui." Laiškas seka:

Didžiai Gerbiamas Pone Redaktoriau.

Paskelbdamas mano liepos 9 d. laišką, "Keleivis" savo liepos 20 d. laidoje vėl rado reikalo pakedenti mane "už kailiuko pakeitimą ir nuėjimą tarnauti tautininkų diktatūrai." Tik šį kartą iš manęs liko jau padarytas kažkoks "perkamos dūšios" pavyzdys, anot "Keleivio" suvaidinęs prieš ketvirtį šimtmečio apgailėtiną vaidmenį tautininkų diktatūros įsigalėjime Lietuvoje. Dėlto esu dar kartą priverstas kreiptis į Tamstą su prašymu paskelbti šį mano pareiškimą.

1. Aš negaliu sutikti su "Keleivio" tvirtinimu, kad mano tarnyba Lietuvos užsienių reikalų ministerijoje 1929-1940 m. buvo tarnyba tautininkų režimui. Aš teigiu, kad ta mano tarnyba, lygiai kaip ir ankstyvesnė tarnyba 1918-1925 m. prie kitų režimų (tame skaičiuje ir prie krikščionių demokratų diktatūros, jeigu diktatūra laikysime vienos partijos valdymą), buvo tarnyba **"Lietuvos valstybei."** Dėlto iš vieno tos tarnybos fakto negalima daryti išvadas apie kažkokį ten "dūšių išpardavimą."

2. Į sakytą Lietuvos valstybės tarnybą (prie tautininkų valdžios) aš nuėjau 1929 m. gegužės mėn. iš "Lietuvių Žinių" kėdės ne savo iniciatyva, o Lietuvos Valstiečių-Liaudininkų Sąjungos centro komiteto pageidavimu ir siulymu. A. a. Felicijai Bortkevičienei tuomet buvo pavesta nelengva misija perkalbėti Voldemarą, kad jis mane į užsienių reikalų ministeriją priimtų. Nes šiaip ar tap aš buvau nuverstos trečiojo seimo valdžios šulas, tos valdžios formatorius, jos seiminės koalicijos lipdytojas ir tt., ir tt. Per 1926 m. perversmą aš vienas iš seimo narių buvau suimtas, tuo tarpu kai ministras pirmininkas M. Sleževičius ir socialdemokratų ministrai jo kabinete vaikščiojo laisvi. Tokį kandidatą Voldemaras ir per duris nenorėjo įsileisti. Tik anais laikais Lietuvos užsienių reikalų ministerijai stigo kvalifikuotų tarnautojų, o Voldemarui jie ypatingai buvo reikalingi. Po ilgų abejojimų jis pagaliau sutiko ir P. D. duoti toje ministerijoje darbą.

Čia suminėti faktai buvo radę atgarsio 1929 m. Lietuvos spaudoje ir anų laikų visuomenei jie buvo plačiai žinomi. Dėlto, jeigu "Keleivis" būtų daugiau pasiinformavęs iš to laiko Lietuvos istorijos, jis tikrai nebūtų išsišokęs su lengvapėdiškais priekaištais. "Dūšių išpardavimui" jis būtų radęs daug ryškesnių pavyzdžių, kaip J. Šimkus, J. Paleckis, J. Žiugžda ir tt. Bet aš nesiūlau mesti akmenis ir į tuos žmones, kol visos jų "kailiamainio" aplinkybės nėra žinomos.

3. Pagaliau, jeigu "Keleivis" nori rimtai pagrįsti savo priekaištus man dėl pažiūrų pasikeitimo (kas, žinoma, per ilgą laiką gali atsitikti) tai jam yra lengva tai padaryti. Pakanka tik sugretinti ištraukas iš mano raštų per bemaž 50 metų. Aš savo pažiūras neslėpiau ir bent spaudos žmonėms jos buvo lengvai prieinamos. O patsai aš drįsčiau tvirtinti, kad visa tai, ką aš rašiau lietuvių spaudoje, ar tai prie koalicinės Lietuvos valdžios, ar prie krikščioniškos, ar tautininkiškos diktatūros, ar ką aš rašiau ir rašau dabar Amerikoje,—kad visa tai yra pagrįsta vis tomis pačiomis politinio ir socialinio liberalizmo pažiūromis, kurių dvasioje aš esu išauklėtas ir kurių, man rodos, aš visą gyvenimą laikiausi.

Šiuo pareiškimu ir leiskite užbaigti visas kalbas apie "kailius" ir į juos įvilktas "dūšias."

Su geriausiais linkėjais

PR. DAILIDĖ.

Syracuse, 1955 m. liepos 23.

Redakcijos Pastabos

Laiške p. P. Dailidė nori skirti tarnybą "valstybei" nuo tarnybos "režimui." Esą, galima būti valstybės pareigūnu diktatūroje ir netarnaujant tai diktatūrai.

Išeitų taip, kad galima būti režimo policininku, gaudyti opozicijos žmones, juos tardyti, vilkti juos į konclagerius ir į kalėjimus netarnaujant diktatūrai, kuri tokius darbus įsako daryti! Arba galima būti teisėju, teisti režimo priešininkus, kaip, pavyzdžiui, Braziulevičius, netarnaujant diktatūrai, bet kokiai tai "valstybei." Galima būti diplomatu, atstovauti valdančios diktatūros politiką, bet netarnauti tai diktatūrai, o "valstybei." Galima būti žurnalistu, eiti "Eltos" direktoriaus pareigas, teikti žinias, kokios režimui yra malonios, bet netarnauti "režimui," o "valstybei."

Toks tarnavimas "valstybei" pateisintų viską. Jei ponas Dailidė būtų nuoseklus, jis buvusius savo vienminčius iš liaudininkų partijos, kurie diktatūros režime Lietuvoje sėdėjo kalėjimuose ar konclageriuose, turėtų skaityti "priešvalstybiniais gaivalais," kaip Smetonos laikais jie buvo vadinami!

Žinoma, toks skyrimas "režimo" nuo "valstybės" yra tik figos lapelis nemaloniam reikalui pridengti.

Mes žinome ir visi kiti žmonės žino, kad ir diktatūros režime Lietuvoje buvo daug valdininkų, kurie nebuvo tautininkai ar diktatūros šuniukai. Tie valdininkai buvo užsilikę pareigose iš senesnio laiko ir dirbo savo darbą, kaip seniau. Juos niekas ir nemano smerkti.

Bet jeigu opozicinės partijos vadas nueina tarnauti "valstybei" diktatūros režime, įtarimai savaime kyla. Jie ne tik kyla, bet jie turi ir pagrindo, nes tai yra aiškus kailio mainymas.

Operavimas mirusiųjų vardais nieko nepasako, kol nėra žinoma, kokiais sumetimais Sleževičius ir Bortkevičienė dėjo pastangas—jei tokias pastangas dėjo—surasti p. Dailidei darbą ne "Lietuvos Žinių" redakcijoj, bet Voldemaro globoj.

Ponas Dailidė mėto pėdas dar ir tuo, kad jis ir krikščionių demokratų vyriausybę antrojo seimo laikotarpiu irgi vadina diktatūra ("Jeigu diktatūra vadinsime vienos partijos valdymą"). Čia aiški nesąmonė. Krikščionys demokratai valdė seimo dauguma pasiremdami ir, kaip bevertintume jų valdymą, "diktatūros" vardas jų valdymo laikotarpiui visai netinka, tuo tarpu kai po1926 metų gruodžio 17 perversmo iki Lietuvos valstybės galo vyravęs režimas buvo diktatūra. Tik tai diktatūrai tarnavę žmonės to tariasi nepastebėję.

Tuo baigiame ir mes mūsų pasiaiškinimus su p. Dailide.

Kas Savaitė

Dviveidė Propaganda

Amerikos spauda pastebi, kad Sovietų Rusijos propaganda dabartiniu laiku šypsosi Amerikai ir po Ženevos kalba apie būsimus Ženevos laimėjimus taikai. Bet kartu Sovietų Rusijos propagandos kitas galas, taikomas krašto viduje, vis dar tebėra toks pat antiamerikoniškas, koks jis buvo ir seniau.

Rusijos bolševikai moka suderinti šypseną su purvinimais. Ženevos metu Rygos radijas plačiai kalbėjo apie neišpasakytą skurdą Amerikoje, apie vaikų badavimus, milionus bedarbių ir panašius dalykus. Rusų propagandos mašina Rygoje nieko negirdėjo apie Ženevos šypsenas ir mandagumą.

Rusų propagandos dvilypiškumas jau senai yra žinomas. Rusai ne šiandien pradėjo kalbėti ir apie "sugyvenimą," bet juo jie daugiau kalba apie "sugyvenimą" juo tikriau galima pranašauti, kad jie kurs nors rengia kokią nors naują šunybę. Gal ir dabar neilgai tereikės laukti kokios nors naujos bolševikų šunybės.

Vėl Ženeva

Šią savaitę Ženevoje eina naujos derybos. Šį kartą derisi ne patys didieji, bet dviejų milžinų ambasadoriai. Amerikos ir komunistinės Kinijos ambasadoriai tariasi apie repatriaciją norinčių grįžti į savo kraštus piliečių Amerikoje ir Kinijoje.

Kiniečių Amerikoje nebėra daug, kurie norėtų grįžti į Kiniją, bet Kinijoj kalėjimuose dar yra laikoma mažiausiai 51 amerikietis, kurie laukia nesulaukia, kada jie galės apleisti Kiniją ir važiuoti namo.

Be abejonės, ta pačia proga Amerikos ir Kinijos ambasadoriai pasiaiškins ir dėl platesnių derybų tarp abiejų kraštų dėl karo paliaubų Formozos vandenyse ir dėl kitų klausimų. Bet ar prie tokių derybų prieis dabartiniu metu niekas nėra tikras. Amerikos vyriausybė ir dabar yra nusistačiusi siekti karo paliaubų prie Formozos, bet vienos šalies norai nieko nereiškia. Taikai ar paliauboms sudaryti reikia dviejų šalių.

Talbott Biznis

Demokratai, belaukdami ateinančių metų rinkimų, su pasitenkinimu mini Dixon-Yates "dylą" ir dabar Talbott biznį, kaipo įrodymus, kad iš "kryžiaus karo" išėjusi administracija nėra laisva nuo visokių skandalų ir skandaliukų. Kai ateis rinkimai "the mess in Washington" vėl bus pašildyta ir patiekta balsuotojams, tik šį kartą priešingoji pusė tą "košę" patieks.

Gyvenimas rodo, kad nesvarbu kuri partija yra valdžioje, nuolatinis budrumas ir kontrolė yra būtina, kad apsaugoti valstybės ir piliečių interesus nuo apsukrių biznierių lengvo pelno ieškojimo. Būtų stebuklas, jei būtų kitaip. Moralės monopolio niekas neturi.

"Kolektyvinė Diktatūra"

Maršalas Žukovas Ženevoje pašventė prezidentą Eisenhowerį į Rusijos diktatūros viršūnių paslaptį. Pagal prezidentą, maršalas pasiaiškino, kaip po diktatoriaus Stalino galo ir nušovus "Amerikos imperialistų šnipą Beriją" Rusijos diktatoriai sutarė valdyti kraštą kolektyviniai. Visų paslapčių prezidentas nepasakė, o, galimas daiktas, kad Žukovas ne visas paslaptis ir atidengė savo draugui Eisenhoweriui.

Kaipo iliustraciją "kolektyvinės vadovybės" spauda pranešė iš Ženevos, kad, pasibaigus didžiųjų pasitarimams, maršalas Bulganinas išėjo į kiemą važiuoti namo ir, kaipo Rusijos delegacijos vadas ir kalbėtojas, jau buvo belipąs į automobilį pirmas, bet staiga atsiminė savo vietą "kolektyvinėj vadovybėj," susilaikė ir leido Nikitai Chruščiovui pirmam įlipti į automobilį. . . . Atrodo, kad Maskolijos kolektyvinėj vadovybėj, kaip Orvilio komunistinėj farmoj, "visi yra lygūs," bet kai kurie yra "lygesni." Pagaliau dar neaišku, kuris iš tų "lygiųjų" pirmas bus apšauktas "Amerikos šnipu" ir nugalabytas, kaip Berija.

Tito Kryžkelėj

Jugoslavijos diktatorius Tito gavo dovaną iš Rusijos. Chruščiovas ir Bulganinas "nurašė į nuostolius" 98 milionus dolerių skolą, kurią Tito 1948 metais buvo skolingas Rusijai už įvairias prekes. Tokį atlyginimą Tito gavo už jo niekinimą ir ekonominį boikotą.

Be piniginės dovanos Tito gavo iš rusų ir kitokių viliojančių dalykų. Rusai paglostė jo savimeilę tuo, kad nuvažiavo pas jį taikintis ir dabar apie Jugoslaviją kalba, kaip apie savo širdingiausią kaimynę.

Susipykus Maskvai su Titu, to Amerika davė Jugoslavijai apie 500,000,000 dolerių vertės kariškos pagalbos ir $502,800,000 ekonominės pagalbos. Pagalbą iš Amerikos Tito gauna ir dabar.

Bet dabar Tito jaučiasi "nepriklausomas" tarp Rytų ir Vakarų ir, kaip Buridano keturkojis, abejoja, kur jam linkti ir kaip išsigudrinti dvi karves žysti. Žysti jis turi, nes Jugoslavijos ekonominė padėtis yra kebli, nežiūrint į Amerikos sukištus milionus.

Būtų "fonių," jei diktatorius Tito beabejodamas "praabejotų" ir Rytų ir Vakarų pagalbą. Jei Amerika jo nešelptų, rusai jam ir vėl bandytų užnerti ant kaklo satelito virvutę.

Vėliausiomis žiniomis Amerika jau įspėjo Tito, kad jeigu jis ims iš rusų greituosius karo lėktuvus, Amerikos kariška pagalba jam gali nutrūkti. Mat, eina gandai, kad rusai duoda Jugoslavijai greitųjų kovos lėktuvų, ar duoda planus, kad Jugoslavija pati galėtų tokius lėktuvus gamintis. Jei gandai pasitvirtins, Amerikos pagalba nutrūks. Sukištas be sąlygų bilionas dolerių pasirodytų išmesti pinigai.

—J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO TAS DUONOS NEPRAŠO

Mirė dr. Antanas Garmus

Liepos 22-23 d. naktį, Beverly Shores, Ind., vasarvietėje mirtis netikėtai pakirto iš gyvųjų tarpo plačiai žinomą lietuvių visuomenėje Dr. Antaną Garmų.

Velionis, kaip gydytojas ir visuomenininkas, įamžino lietuvių visuomenėje savo vardą įvairiais rašiniais ir darbais.

Aprašyti velionio nueitą kelią bei paminėti jo atskirus darbus, pareikalautų daug laiko ir vietos, kas neabejotinai jo pažįstamų ir artimųjų įvairiomis progomis bus atlikta, prisiminta.

Kaip pažinojęs velionį apie 30 metų, norėčiau bent trumpai paminėti keletą jo gyvenimo biografinių bruožų ir atliktų darbų.

Nueitasis Kelias

Dr. A. Garmus gimė ir augo gražiose, liaudies dainelių ir lietuvių poetų atžymėtose Nemuno apylinkėse—Tursono kaime, Aukštosios Panemunės vailščiuje, Kauno apskr.

Tėvai Jurgis ir Ona Garmai buvo ūkininkai. Pradinį mokslą velionis gavo įvairiose nelegaliose tuo metu mokyklose. 1901 m. velionis studijuoja Liepojos gimnazijoje ir po to tęsia medicinos mokslus Kijevo universitete iki 1905 metų. Tais metais jis dalyvauja revoliucijos sąjūdy prieš rusų caro valdžią ir kovoja atgauti Lietuvai laisvę ir už vykdymą, drauge su kitais lietuvių veikėjais patenka į Kalvarijos kalėjimą. 1906 metais pabėga į Prancūziją ir iš ten persikelia į Šveicariją, Berno miestą, kur tęsia medicinos mokslus ir, 1912 metais baigęs, pasiliko Bakteriologijos Institute asistentu prie profesoriaus Kolle.

1914 metais velionis grįžo į Lietuvą atostogų ir kaip tik pirmam pasauliniam karui kilus mobilizuojamas kariuomenėn ir iki 1918 metų išbuvo karo gydytoju rusų armijoje. Prasidėjus Rusijoje revoliucijai ir įvairiems karams bolševikų su baltgvardiečiais, su Lietuva ir kitais kraštais, Dr. Garmus buvo paliktas, kaip įkaitas, ir neišleistas Lietuvon. Jis gyveno Penzoje ir vertėsi gydytojo praktika. 1924 metais jam buvo leista grįžti į savo tėvynę—Lietuvą. Grįžęs, Dr. A .Garmus įsijungė visomis savo jėgomis į jaunos Lietuvos Respublikos atstatymą ir kaip gydytojas ir kaip visuomenininkas ir kaip nenuilstamas spaudos darbininkas.

1924-1930 metais velionis dirbo asistentu prie vidaus ligų klinikų Vytauto Didžiojo Universiteto. 1930-1934 m. dirbo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus džiovininkų sanatorijos direktoriumi ir tuo pat laiku praktikuoja privačiai, įtaiso geriausius rentgeno aparatus, dirba kaip ligonių kasų gydytojas. 1940 metais išrenkamas Vytauto Didžiojo Universiteto biologijos katedros docentu.

Dr. A. Garmus savo nuoširdumu santykiuose su žmonėmis, lieka labai populiarus visuomenėje. Niekam neatsisako padėti, pavargęs, kad ir nakties metu, pakviestas visur skuba artimam į pagalbą; šimtai beturčių gavo iš jo nemokamą gydymą ir patarimus.

Bolševikams Lietuvą okupavus, velionies populiarumą išnaudoja okupantai. Prieš jo norą jis paskiriamas Kauno miesto burmistru ir "išrenkamas" "Liaudies Seimo" nariu. Pamatęs okupanto kėslus, velionis su tikra patriotiška drąsa visur ėjo ir priešinosi okupantų užmačioms, kiek jo jėgos leido. Gindamas Lietuvos reikalus, jis nuėjo pas iš Maskvos atsiųstą Lietuvos pavergimą prižiūrėti Dekanozovą ir Pozniakovą (Sovietų Sąjungos atstovą Lietuvai) reikšdamas protestą prieš Lietuvos įjungimą į Tarybų Sąjungą, jis vienintelis kelia "Liaudies Seime" politinių kalinių paleidimo klausimą.

Prasidėjus masiniams Lietuvos valdininkų šalinimams, Dr. Garmus, būdamas burmistru, padeda komunistų atleistiesiems kaip gali ir daugelį jų priima pas save.

Vienas bolševikų atleistasis tuo metu Lietuvos teisėjas p. D. savo liudijime Dr. Garmų apibūdino taip:

"Kai pirmosios rusų okupacijos metu 1940 m. buvau atleistas iš teismo, Dr. Ant. Garmus priėmė mane į Kauno miesto sveikatos skyrių. Dr. Garmus žinojo kas aš esu, žinojo, kad turiu ryšių su priešbolševikine veikla. Geriau pažinęs tarnyboje nekartą skundėsi, kad jam yra labai sunku laviruoti tarp komunistų partijos ir lietuviškų reikalų, nes partija juo nepasitiki. Keletas aiškių faktų:

"Kai žydų ligoninės vedėjas Dr. R., žinomas įtakingas komunistas, pradėjo sauvaliauti, nesiskaityti su lėšomis, Dr. Garmus pasiuntė komisiją, kurioje buvo taip pat įtakingų žmonių, padaryti ten reviziją."

Nuolatinių susikirtimų su okupantu pasėkoje iš burmistro pareigų Dr. Garmus 1940 m. pabaigoje buvo atleistas, liko Kauno miesto sveikatos skyriaus vedėju, kur būdamas taip pat tęsė kovą su okupantu kaip įmanydamas.

Karui prasidėjus ginkluoti enkavedistai atvyko Garmų suimti. Tas pats teisėjas tų laikų įvykius paliudijo taip:

"Prasidėjus vokiečių-rusų karui, pirmadienį, birželio 23 d. Dr. Garmus pasirodė tarnyboje iš ryto, bet tuojau išėjo, pasakydamas, kad Dr. St. žinos, kur jį surasti, jei reikės. Po kiek laiko atėjo keletas ginkluotų rusų čekistų ir klausė Garmaus. Atsakėme, kad buvo, išvyko, nežinia kur. Mes neabejojome, kad jie atvyko Garmaus suimti. Čekistai nekurį laiką palaukę, išėjo. Tuojau paskambinau Dr. St., kuris atsakė: nesirūpink, Dr. Garmus tvarkoje. Vėliau tos pačios dienos popietėje, kai lietuvių partizanų veikla pradėjo ypatingai pasireikšti, Dr. Garmus iš kur tai paskambino ir pranešė: 'Atrodo, kad rusų tankai grįžta atgal į Kauną, pranešk partizanų štabui.' Tarnybos laikotarpy Dr. Garmus nekartą yra mane perspėjęs, kad to ar kito asmens reikia saugotis."

Bolševikus išvijus, velionis vyko tuojau į Pravieniškį, kalinių išžudymo vietas, apžiūri lavonus, dalyvauja atitinkamose komisijose ir aktingai įsijungia į pagalbą bolševikų padarytoms žaizdoms gydyti.

Jis vienas iš aktingųjų iniciatorių paskelbti viešą rezoliuciją 1942 m. rugpiūčio 30 d. Kaune, teisingai pareikšti pasauliui, kaip bolševikai klastingai okupavo Lietuvą. Toji rezoliucija yra paskelbta ir Amerikos visuomenei JAV kongreso rekorduose.

Vėl Tremtyje

Antrą kartą bolševikams artėjant į Lietuvą, velionis pasirinko pavojingą ir rizikingą kelią, per Baltijos jūrą pasiekti neutralią Švediją, norėdamas iš ten skelbti kovą bolševikams ir kovoti už Lietuvos laisvę. Mažu žvejų laiveliu leidžiasi per jūrą, bet vokiečių karo laivas sučiumpa, laivelį su visais daiktais paskandina, gi Dr. Garmų atveža į Rygos kalėjimą, iš kur su kitais suimtaisiais išvežė į koncentracijos stovyklą Mainleus-Kulmbach.

Iš tos stovyklos amerikiečių armija išlaisvino 1945 m. balandžio 4 d.

Nuo to laiko iš pradžių dirbo gydytoju Mainleus ligoninėje, o vėliau medicinos skyriaus vedėju emigracijos centre Schweinfurte.

Prieš penkerius su puse metų, Dr. Garmus su šeima pasiekė Ameriką ir apsigyveno Chicagoje. Čia taip pat tuojau įsijungė į visuomeninį darbą. Iš pradžių kurį laiką dirbo "Naujienose," vėliau perėjo į Parkview Home—senelių namus dirbti gydytojo darbą. Ten dirbo iki paskutiniųjų dienų ir išvykęs atostogų vasarvietėje mirė.

Spaudos Darbininkas

Dr. Garmus buvo nenuilstamas spaudos darbininkas ne tik savo profesijos, medicinos klausimais, bet ir kitokiais klausimais. Nuo 1902 metų jis pradėjo bendradarbiauti "Ūkininke," paskui "Naujojoje Gadynėje," "Darbininke," "Žarijoje," "Kovoje," "Lietuvos Ūkininke," "Tėvynėje," "Vilniaus Žiniose," "Lietuvos Žiniose," "Medicinoje," pastaruoju laiku Amerikoje rašė "Naujienoms," "Keleiviui" ir "Darbui." Atskirai išspausdinta velionies daug knygelių: 1907 m. "Agota" (antroji laida 1933 m.), 1911 m. "Džuma," 1912 m. "Otiec Konstantin," "Paskaitos iš Biologijos," "Sugyvenimo ir Išnaudojimo Paveikslai tarp Gyvulių," 1914 m. "Dėl Ko Žmogui Reikia Gerti ir Valgyti," 1915 m. Amerikoje Tėvynės Mylėtojų Draugijos išleista "Motina," antras leidimas 1939 m.; 1929 m. parašė Kauno miesto ligonių kasos taisykles gydytojams, 1934 metais redagavo "Sveikatą." Buvo nuolatinis bendradarbis visuose leidiniuose kovai su džiova, nuolatinis paskaitų skaitytojas per radiją ir kiekviena kita proga apie džiovą ir viešąją higieną. Drauge su A. Rimka vertė M. Verworn "Dvasios Gyvenimo Mechaniką." Dabar būdamas Amerikoje parašė "Nemuno Pakrantėmis"—prisiminimų vaizdelių knygelę.

Prisimintina dar, kad dalyvavo daugely tarptautinių kongresų ir suvažiavimų: Kovai su Tuberkulioze Kongrese 1934 m. Varšuvoje, 1937 m. Portugalijoje (Lisabonoje) 1938 m. Paryžiuje, nuolatinis Draugijos Kovai su Tuberkulioze Centro Valdybos narys Lietuvoje, taip pat Tarptautinės Sąjungos Kovai su TBC Paryžiuje Centro Valdybos narys, čia Amerikoje Lietuvių Gydytojų Draugijos garbės narys, Moksleiviams Šelpti Draugijos "Žiburėlis" pirmininkas, Lietuvių Studentų Šalpos Fondo narys ir aukų organizatorius, LSS narys, Profesorių Draugijos valdybos vicepirmininkas ir tt.

Šalia daugybės spaudoje tilpusių straipsnių ir atsiminimų įvairiais slapyvardžiais ir tikra pavarde, velionis parašė atsiminimus iš bolševikų okupacijos laikų ir vokiečių laikotarpio. Savo atsiminimus nepilnai baigė tvarkyti. Jis atsiminimų peržiūrėjimą buvo patikėjęs šių eilučių autoriui ir sutvarkęs ruošėsi užantspauduoti ir padėti į saugią vietą, su atitinkamu testamentu, kad jie būtų paskelbti Lietuvai laisvę atgavus. Ten jis palietė daugybės asmenų veiklą bolševikų okupacijos metu ir nušvietė daug reikalų, kaip viskas vystėsi bolševikams Lietuvą okupuojant. Reikia manyti, kad šeima įvykdys velionies norus, kurių jis nespėjo pats asmeniškai sutvarkyti. Dar prieš atostogas keletą kartų buvo tuo reikalu užėjęs ir skambino telefonu, manydamas pasilsėjęs viską sutvarkyti, bet netikėta mirtis staiga nukirto visus planus.

Lietuvių visuomenė neteko vieno tauraus savo veterano, atkaklaus kovotojo dėl Lietuvos išlaisvinimo, dėl žmonijos gerbūvio.

Staiga mirties pakirstas ilsėkis, brangus Daktare, ramybėje Amerikos žemėje. Būsimoms lietuvių kartoms palikai savo darbais pavyzdį, kaip reikia nenuilstamai kovoti ir dirbti žmonių gerbūviui ir tautos reikalams.

Velionis paliko šeimą Chicagoje: žmoną Sofiją, dukrą Ireną Rimavičienę, dukrą studentę Kunigundą ir žentą Antaną Rimavičių.

Velionies našlei, šeimai ir artimiesiems, draugams bei pažįstamiems, reiškiu gilią užuojautą.

J. Talalas.

Chicago,
1955 m. liepos 24 d.

ĮSŪNINO TRIS VIENU KARTU

Joseph Chesnek iš Chicagos ir jo žmona negalėjo susilaukti vaikų. Jie nutarė įsūnyti svetimus vaikus. Paskutinį kartą jie įsūnino trejetuką. Viso labo jie dabar turi 8 vaikus.

Vienai tonai plieno pagaminti reikalinga sunaudoti 65,000 galionų vandens.

Pittsburgho Padangėje

Vasaros Karščiai ir Organizacinis Darbas

Ši vasara tikrai karšta. Tie karščiai, matyt, paveikė ir mūsų veikėjus ir jų vadovaujamas organizacijas.

Mat, vieni veikėjų paėmė ilgesnes atostogas, o kiti po dienos darbo ilsisi savo darželiuose, laukdami šaltesnio oro, kad rudens sezonui atėjus ir vėl galėtų imtis organizacinio darbo.

Šiuo metu visas visuomeninis gyvenimas sukasi gegužinėse. Šį sekmadienį, rugpiūčio 7 d. Westview Parke įvyks "Lietuvių Diena." (Apie ją jau buvo rašyta.)

Rugpiūčio (August) 21 d. Lietuvių Ūkyje (Lithuanian Country Club), Churton, Pa. (važiuojant 51 keliu), bus didžiulė lietuvių verslininkų—Vaizbos Buto—gegužinė.

Į Vaizbos Buto gegužines suvažiuoja tūkstančiai žmonių, nes jų programa yra graži ir įvairi, o be to lietuvių visuomenė remia Lietuvių Vaizbos butą, nes vietinis Vaizbos Butas visada širdingai remia mūsų tautinius bei kultūrinius reikalus.

Šiai gegužinei vadovauja žinomi visuomenininkai—A. Savolskis, M. Norbutas, Povilas Dargis ir kt. Iš jų teko patirti, jog šios gegužinės programa susidės iš lietuvių liaudies dainų, muzikos, šokių, kalbų ir gražuolių konkurso. Visi atsilankę į gegužinę gaus nemokamai šalto alučio kiek tik norės.

Kalbas Lietuvos laisvės reikalais pasakys žymūs valdžios atstovai.

Nauja Gadynė Pittsburgho Miestui

Prieš keletą metų Pittsburgho miesto, apskrities ir Pennsylvanijos valstijos įstatymų leidimo įstaigos pravedė nutarimus, kurie įgalino Pittsburghą gauti tiek naujų pajamų, kad jis išdrįso imtis priemonių, kurios pagrindiniai keičia miesto veidą.

Beveik visas Pittsburgho miesto centras tapo nugriautas, jo vietoje miesto centre tapo įrengtas parkas, o apie jį statomi milžiniški pastatai—dangoraižiai įvairioms įstaigoms ir tt.

Šiomis dienomis pradedama statyti Public Auditorium, kurioje tilps per 20,000 žmonių.

Auditorijos įrengimas suteiks Pittsburghui galimybės turėti savo mieste didžiausius suvažiavimus.

Visiems yra žinoma, jog Pittsburghą visi vadindavo "The Smoky City"—dūmų miestas. Mat geležies pramonės fabrikai dūmų ganėtinai paskleisdavo. Tačiau įvedus naują įstatymą, vadinamą "Anti-smoke Law," ir dūmai pranyko: vykdydami įstatymą geležinkelių garvežiai, važiuodami į Pittsburghą, vartoja dieselinius motorus, o fabrikai ir namai tam tikrą anglį. Todėl šiandien Pittsburghe kvėpuojame gryną orą.

Žemaitis.

SCOTTVILLE, MICH.

Liepos 15 d. čia palaidotas Foster Pakcard. Jis nuskendo Bayonne, N. J., kur lankė jūrininkų mokyklą ir ją turėjo po kelių dienų baigti.

Velionies motina yra Kazimiero Daunoros duktė.

Petras Spurgis.

Dr. A. Garmui

staigiai mirus, jo liūdinčiai žmonai Sofijai, dukroms Irenai ir Kunigundai, jo draugams ir pažįstamiems reiškiame giliausią užuojautą.

Aleksas Šulaitis su šeima.

Mūsų mielam bendradarbiui,

Dr. Antanui Garmui

mirus, jo žmonai Sofijai, dukterims Kunigundai ir Irenai Rimavičienei gilią užuojautą reiškia

"Keleivio" redakcija.

PATARTINA VISIEMS ĮSIGYTI

NAUJA VALGIU KNYGA

Su Tarptautine Virtuve, su Stalo Etiketu ir Kitomis Informacijomis

kurią paruošė ilgametė "Keleivio" Moterų Skyriaus vedėja M. Michelsonienė. Knygoje sudėta apie pustrečio šimto įvairių receptų kaip gaminti įvairiausius valgius iš mėsos, žuvies, kiaušinių, kaip kepti įvairius pyragus ir ruošti gėrimus. Knygoje įdėta visokių naudingų patarimų apie virtuvės saikus, apie vitaminus, apie stalo etiketą ir panašius dalykus. Knygoje yra skyrius "tarptautinė virtuvė," kur paduodama apie šimtą įvairių tautų mėgiamiausių valgių. "Nauja Valgių Knyga" turi 136 puslapius. Ji parašyta aiškiai, visiems suprantama kalba. Jos kaina $1.25. Užsakymus jau dabar priimam. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway -:- So. Boston 27, Mass.

A. L. T. Sandaros Pirmos Apskrities

Metinė Gegužinė--Piknikas

Įvyks Sekmadienį, Rugpiūčio (August) 7 Dieną

D. L. K. VYTAUTO PARKE (buvęs Woodland Park)

Auburn, Mass., prie Worcesterio. Pradžia 1 val. p. p.

Bus geras orkestras, F. Novis vadovaujamas.

Visų miestų ir miestelių sandariečiai ir jų bičiuliai prašomi gausiai dalyvauti šioj metinėj šventėj. Čia susitiksite daug savo senų pažįstamų ir turėsite progos užmegsti naujų pažinčių.

Vytauto parkas turi daug medžių ir yra prie didelio ežero, todėl karščio nebijokite. Jei lytų, taipgi nėra ko nusigąsti, nes čia yra didelė ir graži salė.

Worcesteriečiai su savo šeimininkėmis bus pasiruošę visus maloniai priimti ir pavaišinti. Iki pasimatymo.

A. L. T. Sandaros Pirmosios Apskrities Valdyba.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Alou, Maik!

—Sveikas, tėve. Kas girdėt?

—Žinai, vaike, aš girdėjau, kad vainų daugiau nebus. Sakoma, kad taip buvo pastanavyta ant to Švencarijos viršukalnio, kur buvo suskridę keturių karalyščių didžiagalviai vyrai.

—Nesidžiauk, tėve, nes kanuolės dar nesunaikintos ir armijos nepaleistos. Dar gali būt visko.

—Nu, žinai, dėl galėjimo, tai gali. Juk velnias nesnaudžia. Gali būt, kad ir toj viršukalnio konferencijoj jis šypsojosi, kai mūsų prezidentas Aizenauras frentavosi su Rusijos generolu Žukovu. Ale tu žinai, kad kartais ir velniui zbitkai nenusiseka. Gali nenusisekti ir dabar. Juk toj konferencijoj buvo navatnų prajovų. Paprastai, kai du generolai susitinka, tai jie raidavei pradeda vainą. O čia susitiko du dideli generolai ir taip susifrentavo, kad reikėjo tik pasibučiuot, ir pakajus būtų garantuotas visam svietui.

—Tai buvo tik praeities atsiminimai, tėve.

—Kaip tai praeities? Juk tas atsitiko dabar!

—Bet Eisenhoweris susidraugavo su Žukovu dar pereito karo pabaigoj, kai amerikiečiai užleido rusams Berlyną. Žukovas tada buvo Eisenhoweriui labai dėkingas, ir Eisenhoweriui dabar mėlonu tas dėkingumas atsiminti.

—Gali būt, Maiki, kad tu čia sakai teisybę, ba apie tuos laikus man kalbėjo ir Zacirkos bartenderis. Jis yra vokietis ir sako, kad Žukovas yra didžiausis karo kriminalistas. Sako, kai amerikonai tada įleido jį Berlynan, tai jis davė savo vaiskui tokią valią, kad buvo ne tiktai visas miestas išrubavotas, ale buvo išgvoltavotos visos Berlyno moterys ir merginos. Taigi vot, sako, jeigu amerikonai iškorė Hitlerio generolus, tai Sovietų generolas Žukovas turėjo būt pakartas tris kartus. Ale jo nepakorė. Ne tiktai nepakorė, ale, sako, buvęs Amerikos generolas dabar dar spaudžia jam ranką, kaip lygiam sau draugui. Aš nežinau, sako, kaip tą fylini, ale mano gyslose vokiškas kraujas virte verda.

—Galimas daiktas, tėve, kad visi vokiečiai taip jaučiasi. Bet nugalėta tauta visada jaučiasi neteisingai nuskriausta, nes pergalėtojai visada žiauriai jai keršija. Tokia jau žmogaus prigimtis. Yra net ir priežodis, kad žmogus žmogui—vilkas.

—Bet tu, Maiki, pats syką man sakei, kad mainosi laikai, o su jais mainosi ir žmonės. Taigi gali būt, kad ir ruskiai šiandien jau nėra tokie škaradni, kaip seniau buvo.

—Aš tam netikiu, tėve. Juk Stalino vietininkas Chruščiovas Ženevos konferencijoj pasigėręs išsiplepėjo, kad Sovietų Rusijos tikslai pasilieka tie patys, tik tuo tarpu reikia pakeisti taktiką, reikia užmegsti geresnius santykius su kaimynais. Vadinasi, komunistai nepasikeitė. Jeigu jie pradeda šypsotis ir saldliežuvauti, tai žinok, kad jie turi sugalvoję naują apgavystę.

—O aš, Maiki, rokuoju, kad jie jau pradeda atsiversti prie dvasios šventos. Ve, ta jų kolchozininkų delegacija, kuri dabar yra atvažiavus Amerikon pažiūrėti kaip čia farmeriai užaugina tiek daug mėsos ir duonos, jau nuėjo bažnyčion pasimelsti. Ir gazietos raso, kad bažnyčia tiems ruskiams labai patikusi. Ar tu neskaitei apie tai?

—Skaičiau, tėve, skaičiau.

—Nu, tai kaip tu rokuoji, ko jie ten nuėjo?

—Rusai nuėjo amerikiečių bažnyčion todėl, tėve, kad jie buvo tenai nuvesti, ir nuėjo ne pasimelsti, bet pasijuokti iš tų, kurie meldžiasi.

—O ką tu žinai, su kokia intencija jie ėjo?

—Tą pasako pačių amerikiečių spauda, tėve. Vedami bažnyčion, rusai paklausė savo vadų, ar bus galima bažnyčioj juoktis. Jiems buvo paaiškinta, kad galima. Ir rusai juokėsi, kad Amerikos žmonės garbina medinius ir molinius stabus.

—Dac inaf, Maik. Daugiau aš nenoriu kalbėtis.

Ar buvo Lietuvos valstybė

Juokinga tokį klausimą kelti, bet yra žmonių, kurie jį kelia ir duoda neigiamą atsakymą.

Žinote, istorija yra toks dalykas, kurį daugiausia ir dažniausia iškraipo. Vieni praeitį iškreipia be blogos valios, neturėdami apie ją reikalingų duomenų, arba nepajėkdami į turimus duomenis įsigilinti, juos suprasti ir teisingas išvadas padaryti. Tiems dar būtų galima atleisti.

Bet nedovanotina blogos valios žmonėms, kurie turi pakankamai faktų tam ar kitam praeities klausimui išaiškinti, bet jie vienus nuslėpdami, kitus iškreipdami atvaizduoja praeitį visai ne tokią, kokia buvo. Jie ją sukuria tokią, kokią nori, nors tas sukurtas vaizdas net į tikrovės šelšėlį nepanašus.

Tokių praeities iškraipymų mes turime ir saviškių padarytų, bet šį kartą ne apie tai kalbėsime. Čia prisiminsime svetimųjų istorinį pokštą, kuris yra iškirstas visai nesenai.

Atstovų Rūmų komitetas komunistų pavergtiems kraštams tirti, kuriam vadovavo Kerstenas, pabaigęs savo darbą, išleido apie kiekvieno krašto pavergimą atskirą leidinį. Tuose leidiniuose aprašyta ne tik pats pavergimas, bet duota ir pavergtojo krašto istorijos apžvalga, kad skaitytojas galėtų geriau susivokti.

Toks leidinys buvo išleistas ir Gudijos pavergimo reikalu. Nuostabiausias dalykas tame leidiny yra tas, kad čia gudai beveik visą Lietuvos istoriją pasisavina (tik žemaičius dar palieka ramybėje). Jiems ir Mindaugas, ir Gediminas, ir Algirdas yra gudų kunigaikščiai ir Lietuvos valstybė, kurios rubežiai yra siekę net Juodąją jūrą, buvo ne Lietuvos, bet Gudijos valstybė.

Šitaip atvaizduoti Lietuvos praeitį tegali tik blogos valios žmonės, nes reikalas eina ne apie tuos laikus, apie kuriuos nėra reikalingų duomenų. Šitiems laikams atpasakoti yra tiek ir tiek medžiagos. Tuos laikus yra nagrinėję daug kitų tautų istorikų, kurie yra visiškai bešališki ir jiems nerūpi įtikti nei lietuviams nei gudams. Jie nežino jokios Gudijos valstybės. Gudų gyvenami plotai buvo Lietuvos kunigaikščių valdomi, pagaliau ir pats gudų tautinis atbudimas žymiau tepasireiškia tik šiame šimtmety.

Žinoma, ne visi ir gudai yra tokie, kurie Lietuvos istoriją nori pasisavinti. Jų dalis jau senai su lietuviais nuoširdžiai bendradarbiavo. Reik priminti, kad neprklausomai Lietuvai susikūrus pirmoje prof. A. Voldemaro sudarytoj Lietuvos vyriausybėj ministeriu gudų reikalams buvo Varonka, o vėliau kurį laiką D. Semaška, kad 1919-20 metais bolševikams įsistiprinus Gudijoje jos bolševikinė vyriausybė pasitraukė į Kauną ir čia naudojosi Lietuvos vyriausybės parama.

Ir dabar į Vakarus pasitraukusieji gudai nėra vienos nuomonės savo ir mūsų praeities atvaizdavimo reikalu.

Londone susispietę ir buvusio Vilniaus gudų gimnazijos direktoriaus Astrouskio vadovaujami gudai nesisavina iš lietuvių, kas jiems nepriklauso, ir ieško su lietuviais susipratimo.

Kitokie yra Paryžiaus gudai, kuriems vadovauja inž. M. Abramčikas, kilęs iš Vilniaus krašto. Jie savinasi ne tik Vilnių, bet ir visą Lietuvos praeitį, jie lietuvius laiko užgrobikais, nes esą lietuviai nori užgrobti ir gudiškąjį Vilnių ir Gudiją—Vilniaus kraštą.

Šitą pažiūrą atstovaująs gudas bus parašęs ir minėtą Kersteno komiteto leidinį ir tuo būdu padaręs meškos patarnavimą Georgetown Universitetui, kuriam buvo pavesta tą leidinį suredaguoti.

Amerikos Lietuvių Taryba, aišku, negalėjo neatsineptu minetu reikalu. Ji pavedė prof. S. Sužiedėliui parašyti studiją ir atitaisyti leidiny paskelbtus neteisingus faktus ir išvadas. Sužiedėlis 14 puslapių raštu labai gerai atliko jam pavestą uždavinį—aiškiai atrėmė visus mėnėto leidinio sapaliojimus, svajones, kurios su istorija neturi nieko bendra.

Šitą studiją Amerikos Lietuvių Taryba išsiuntinėjo Kerstono komiteto nariams, valstybės departamentui ir įvairioms kitoms įstaigoms ir asmenims.

J. V-gas.

Keistenybių Šalyje

Kas Kam Kur Tarnauja

Visame laisvame, kultūringame pasauly sportas tarnauja sveikatai grudinti, pajėgumui stiprinti, dvasinėms pajėgoms ugdyti, atsparumui palaikyti, o štai Tarybų Lietuvoj prie ministerių tarybos sudaryto kūno kulturos ir sporto komiteto pirmininko pavaduotojas Caikauskas sako, kad Sovietijoj "fizinė kultūra ir sportas tarnauja pilnam komunizmo pastatymo reikalui."

Iki šiol nėra nė teoretiškai, nė praktiškai įrodyta, kad komunizmas žemėj žmonėms yra palaimos šaltinis. Visur kur jis įgyvendinamas smurtu, klasta, apgaule neša tik skurdą, žmogaus pavergimą. Tai tikėjimas komunizmu yra vienas didžiausių prietarų. Sovietijoj tą prietarą turi remti net sportas.

Be Įsakymo Ne Žingsnio

Tarybų Lietuvos komunistų spauda nuolatos rašo, save ir kitus įtikinėja, o Vilniaus radijas įkalbinėja, kad visi ir visi savo pasiaukojamu, darbu užtikrintų ir sėkmingai įgyvendintų komunistų partijos centro komiteto plenumo nutarimus žemės ūkio produktų gamybai padidinti, žemės ūkiui toliau kelti.

Visame laisvame pasauly kiekvienas dirbantis žino, kad jei nori turėti sau ir kitiems naudą, turi kovoti, kad įdėtas darbas apsimoketų tiek žemės ūky, pramonėje ar bet kuriame versle. Sovietijoj atrodo, kad tokių liurbių gyvenama ar puslaukinių esama, kuriems reikalinga ši kasdienybės gyvenimo patirtis dar įrodinėti, raginti ir net politinės organizacijos tuo reikalu daryti atitinkamus nutarimus. O paskui tie padaryti nutarimai dar spaudos, radijo gromuliuojami ir dirbančiųjų susirinkimuose aiškinami, virškinami, kad žemės ūkis būtina kelti, gamyba didinti. Tokie reiškiniai tik susovietinto gyvenimo sąlygose galimi, o visur kitur jie nesuprantami.

Kompartijos Suvažiavimas

Praeity komunistų partijos suvažiavimai buvo retčiau šaukiami, štai dabar vos porai metų praslinkus, jau šaukiamas dvidešimt antrasis suvažiavimas. Matyti, Sovietų Sąjungos komunistų partijos viršūnėse nesama norimo nusistovėjimo, reikalingos pajėgų persvaros. Tad, sumesta sukviesti vėl suvažiavimas. Tokiuose suvažiavimuose užkulisiuose pasitikrinama, suburiama pajėgos, kam tas pavyksta, ir po tokių partinių suvažiavimų paskui prasideda "čistkos."

Pagal komunistų partijos nuostatus kariuomenės įgulos ir vidaus reikalų ministerijos saugumo dalinių komunistai į partinius suvažiavimus deputatus renka ne atskirai, bet kartu su tų autonominių ar respublikinių komunistų partijų suvažiavimais kartu. Dabar Tarybų Lietuvoj gausu rusų kariuomenės, o taip pat vidaus reikalų ministerijos dalinių, tai šių dalinių ir įgulų komunistai Tarybų Lietuvos komunistų partiją dar labiau atmieš rusais. Vadinasi, tikrumoj ne vien tik Lietuvos komunistai rinks atstovus į visasąjunginį komunistų partijos suvažiavimą, bet ir Lietuvos okupacinė kariuomenė, kartu su maskvine policija. Lietuvos rusifikacija eina visais pašaliais.

Lietuvos 15 Metų Okupacijos Proga

Visomis galimomis priemonėmis puciama, kad Lietuvos 15 metų okupacijos sukaktuvės būtų kaip galima triukšmingiau, iškilmingiau paminėtos. Beje, komunistai tuos okupacijos 15 metų nevadina okupacija, bet tarybiniu gyvenimu. Ir čia jie prasikiša su tiesa. Bent tris metus iš tos penkiolikos metų privalu išskaityti hitlerinės Vokietijos okupacijos naudai. Bet kaip sava esme viena ir kita tų okupacijų labai panašios viena kitai, tai net patys komunistai tuos tris kitos okupacijos metus įskaito savo naudai. Tegu: abu labu tokiu.

Taigi tos okupacijos proga yra išleistas spalvotas plakatas su įrašu: "Gyvuok per amžius, būk laiminga brangi Tarybų Lietuva."

Mes manome, kad Lietuvos gyventojai tą įrašą šitaip skaitys ir supras: "Kovok per amžius su savo priešais, brangi Lietuva." "Tas nevertas laisvės kas negina jos."

Net Mirusiam Leninui Neduoda Ramybės

Leninas savo raštuose tarp kito pasakė, kad šiuo laiku be mašinos ir drausmės gyventi negalima. Jis suprato, kad žmogus dirbąs prie mašinos, savaime turi būti drausmingas, nes dėl savo žioplystės prie mašinos dirbdamas gali skaudžiai nukentėti. Gi nūdieniai komunistai spaudoj iš kailio nerdamies įrodinėja, kodėl yra reikalinga mašina ir kodėl žmogus turi būti drausmingas. Drausmė tai yra besąlyginis komunistų partijos klusnumas. Nes komunistų partija ir tik komunistų partija veda žmoniją išganingais keliais—tiesiai į žemės rojų.

Tur būt net Sovietijoj tokių prietaringų žmonių maža, kurie tiki komunizmu, todėl spaudai, radijui ir propagandistams tenka išsijuosus darbuotis, kad tą tikėjimą sustiprintų. Sovietų gyvenimo sąlygose nėra taip sunkus darbas: kur žodis nepajėgus, ten kulka padeda.

—**J. K.**

KARALIENĖ TARP SAVO KARIŲ

Anglijos Karalienė Elizabeta Antroji apžiūri taip šauniai pasipuošusius artilerijos garbės kuopos jietininkus.

Brangieji ledynai

Kai Bostone, New Yorke ir kitur dėl karščio nežinai kur dingti, tai nejučiomis mintimis skrendi į šiaurės polių ir atsidusėjęs kartoji: Ag, kaip gera būtų ten dabar būti. O kai tie karščiai praeis, tai ir aš, ir kiti mano likimo bendrininkai pamiršime tą išganingą sritį.

Bet valstybės vyrai, karo strategai (karybos žinovai) vis labiau ir labiau domisi ir varžosi šiaurės ašigalio sritimi.

Dar prieš 50 metų ta nuolatiniu ledu apklota sritis karių nedomino. Kam tada galėjo ateiti į galvą mintis, kad ta ištisus metus ledo surakinta sritis galėtų būti naudinga karo atveju?

Bet paskutinysis karas atvėrė karybos žinovų akis ir prasidėjo abiejų didžiųjų—Jungtinių Amerikos Valstybių ir Sovietų Sąjungos—veržimasis į šiaurę. Šiandien ir viena ir antra toli toli šiaurėj turi įrengusi radaro punktus ir didelius karo aerodromus.

Jungtinės Amerikos Valstybės turi aerodromus toli Alaskoje, Kanados šiaurėj, Bafinovo salose, Grenlandijoj ir tt.

Grenlandijoje prie eskimų vietovės Thules, toliniausioj šiaurės gyvenamoj vietoj, yra įrengtas milžiniškas karo aerodromas, kuriuo jau pradėjo naudotis ir civiliniai lėktuvai. Jo įrengimas kainavo apie pusantro biliono dolerių.

Kaip sunku buvo tą aerodromą įrengti, jau galima suprasti vien tik prisiminus, kad ten žemę dengia 1,000 pėdų storio ledynas.

Sunkus tolimoj šiaurėj ledynų įrengimas, nelengvas ir gyvenimas juose. Turtinga Amerika betgi stengiasi, kad jos kariai tolimuose šiaurės gynybos taškuose, kur vidutinė temperatūra sukasi apie 50 laipsnių žemiau nulio, turėtų kiek galima daugiau patogumų. Jie yra aprūpinti viskuo tam atvejui, jei jie būtų atkirsti nuo žemyno bazių. Jie turi nailonines palapines, kuriose temperatūra gali būti palaikoma iki 50 laipsnių, o tesveria jos tik 50 svarų ir todėl gali būti lengvai perkeliamos iš vienos vietos į kitą.

Lėktuvų įgulai yra įrengti tam tikri "šildymosi" kambariai, jie yra aprūpinti vaistais ir labai sukaupto maistingumo preparatais, bet labai lengvo svorio. Parašiutistai ir lėktuvų įgulos yra aprūpinti 4 svarų ryšuliais. Nors tie ryšuliai tesveria 4 svarus, bet juose yra miegamasis maišas, maža virtuvėlė su degalais ir maistu dešimčiai dienų, kompasas, sudėtinis peilis, žemėlapiai ir užrašams knygutė. Kiekvienas lėktuvas turi tam tikrą "garažą" tam atvejui, kada jis yra priverstas nusileisti. Į tą "garažą" įstumiamas lėktuvo priešakis ir dar lieka vietos įgulai ir remonto dirbtuvėlei.

Kaip aprūpina savo priešakinių taškų įgulas Sovietai, mes nežinome, bet žinodami, kiek mažai patogumų turi jos kariai ir paprastose sąlygose, galime neabejoti, kad ir šiaurėj esančiųjų padėtis yra tikrai nepavydėtina.

Ko gi taip tie karybos žmonės veržiasi į šiaurę? Pažiūrėkite į betkurį žemėlapį ir lengvai suprasite. Per šiaurės ašigalį daug trumpesnis kelias iš Tarybų Sąjungos į Ameriką ir prie-

(Nukelta į 7 pusl.)

Iš Pavergtos Lietuvos

Koks Gydymas Lietuvoje

Bolševikai giriasi žymiai padidinę ligoninių skaičių ir gerai jas įrengę, visiems duodą nemokamą ir gerą gydymą, o iš tikrųjų ten gydymo pagalba daug blogesnė negu nepriklausomos Lietuvos laikais, net ligoninėse neturi reikalingiausių vaistų, maistas blogas.

Kad ten tuo požiūriu tikrai bloga, sako ir šis pavyzdys. Rokas Mizara "Laisvėj" pasigyrė gavęs laišką iš P. Pakarklio. Pakarklis iš ateitininkų greitai persivertė į aršius komunistus ir prie jų aukštai pakilo. Pirmosios okupacijos metu jis buvo teisingumo komisaras, o dabar jis yra profesorius. Profesoriai yra gerai atlyginami, o jau pažinčių ir paramos Pakarkliui negalėtų trūkti. Taigi, rodos, jam susirgus turėtų būti suteikta reikalinga pagalba. Bet deja ir jis gauna šauktis amerikiečių draugų pagalbos. Štai ką rašo Mizara:

"P. Pakarklis rašo man, kad jį užpuolė sunki liga. Jis nori talkos iš mūs, kad nuo jos atsiginti. Darome viską jam padėti ir nuoširdžiai linkime profesoriui pasveikti."

Mizara rašo miglotai . . . "nori talkos iš mūs, kad nuo jos atsiginti"; kitaip tariant, prašo kokių nors naujų, gerai veikiančių vaistų, kurių ten negali gauti.

Jei jau ten toks Pakarklis susirgęs gauna šauktis "supuvusios Amerikos" draugų pagalbos, tai galite įsivaizduoti, kokią pagalbą gauna paprastas kolūkietis ar miesto darbininkas!

209 "Deputatai"

Lietuvos Aukščiausioj Taryboj, kuri buvo išrinkta šių metų vasario 27 d., yra 209 "deputatai," atseit seimo atstovai, kurie turėtų reikšti žmonių valią. Bet tai yra Maskvos pastatyti tarnai, pastumdėliai, kurie daro tą, ką jiems įsako Maskvos valdovai.

Iš jų 156 turi komunistų partijos biletus, o 53 vadinami nepartiniais, bet ir juos parinko komunistų partija.

144 "deputatai" yra "pasižymėję" ir apdovanoti tokiu ar kitokiu ordinu ar medaliu, 4 yra Stalino premijos laimėtojai, 3 Sovietų Sąjungos "didvyriai," vienas socialistinio darbo "didvyris."

Moterų yra 62, taigi beveik trečdalis.

"Deputatų" amžius: iki 24 metų tik 3, 25-29 metų—27, 30-39 metų—50, 40-49 metų—79, vyresnių kaip 50 metų—50.

Lietuvoj 83 Rajonai

Dabar Lietuva padalinta 83 rajonus (buvo 87 rajonai, bet nesenai Druskininkų, Smėlių, Panemunės ir Žiežmarių rajonai panaikinti). Taigi iš nepriklausomos Lietuvos apskrities padaryti keli rajonai.

BUVUSI GARSENYBĖ PASIRAŠO

Cy Young, seniausias dar gyvų esančių beisbolo garsenybių, Coopertown, N. Y., pasirašo kamuolį iškilmėse, kurių metu 6 naujos pavardės buvo įrašytos į "nemirštamųjų" beisbolininkų sąrašą. Kamuolio savininko Daryl Williams, 3 metų, senelis Arthur (Dizzy) Vance taip pat yra minėtų 6 garsenybių tarpe.

Laiškai iš Lietuvos

Mūsų skaitytojas J. E. iš Worcesterio pridavė mums pagarsinti sekamus laiškus iš Lietuvos. Viename laiške giminaitis iš Suvalkijos rašo:

Gerbiamas Dėduk!

Sveikinu Jus, dėduk, ir Jūsų žmoną ir visus Jūsų gimines ir linkime sveikatos ir gero pasisekimo gyvenime.

Nuo Jūsų gavome du laiškus. Vieną laišką gavau 1952 metais aprilius mėnesį, o kitą laišką 1953 metais ant Naujų Metų.

Dabar, dėduk, parašysiu apie savo gyvenimą. Mes dabar esame visi sveiki. Frolentinas eina į mokyklą ketvirtąjį skyrių. Mokslas sekasi jam gerai. Šiemet labai sveikas. Pernai jis sunkiai sirgo inkstų uždegimu. Jei būtų nesirgęs, tai šiemet jau būtų ėjęs penktą skyrių. Dėduk, pas mus mokslas nemokamas, gali mokytis kur tik nor ir ką nori. Albinutė irgi sveika, kaip ropė.

Pas mane gyvenimas dabar pasikeitė. Bažnyčioj jau netarnauju nuo 1952 metų rugsėjo 1 d. Kas gi pasidarė? Paskutiniuoju laiku pas mus buvo kunigas klebonas, Jurgis Kuzmickis, kilęs iš Vilkijos—pusėtinai mandras ir išdidus. Labai aukštai save kėlė, o biedną žmogų nieku neskaitė.

Toj pačioj klebonijoj gyveno dantų gydytoja, panelė J.—buvo labai dideli draugai su klebonu. Mes, žinodami reikalą, dantistei batų nevalėme, užtai ir klebonui nepatiko. Abudu norėjo, kad būtume ebiejų vergai. Mes dantistę nieku neskaitėme. Parapijiečiai juodu įtarinėjo. Vieną kartą nuėjome pas kleboną pasiaiškinti ir štai kas įvyko. Klebonas buvo gerai įgėręs degtinės. Iš kambario iššoko, visus greit išvaikė iš virtuvės. Prišoko prie mano žmonos, nieko nesakęs ėmė spardyti ir išmetė lauk pro duris. Tuo įniršimu šoko ir prie manęs, norėdamas suduoti smūgį (kadangi aš daug kalbėjau, — iškėliau aikštėn), bet susilaikė. Norėjo išmest lauk, bet aš nesidaviau. Nors ir esu invalidas, bet pasistengiau.

Klebonas nenorėdamas likti kaltu paprašė bažnyčios komitetą ir mane atleido iš tarnybos nuo zakristijono pareigų ir su manim neatsiskaitė už 8 mėnesius mano pratarnautus. Dabar per devynius metus radau vieną apgaviką, kuris nusiplovė rankas su manim. Čia tai ne kunigas, bet apgavikas—išnaudotojas. Nors mane ir atleido iš pareigų, bet aš jį irgi iškėliau iš Kaimelio. Kitaip sakant, išėjo kaip velnias su viščiuku.

Darbo pas mus, dėde, yra, tik aš ne visus galiu dirbti. Nuo morčiaus mėnesio gal vėl kokį darbą pradėsiu. Dabar pas mane gyvenimas yra kiek sunkesnis. Apie tas naujienas galėčiau daugiau parašyti, bet užteks. . . .

Mano mama pernai smarkiai sirgo, bet pasveiko, yra sveika, valgo gerai, bet silpna ant kojų. Mojaus mėnesį parsivežiu pas save paviešėti. Grybienei ir jos dukteriai turi daryti operaciją. Grybienei moteriškos ligos, o dukteriai—aklosios žarnos. Bet neprisiruošia—pas mus gydymas "nemokamas." Kiti visi sveiki. Jonas mirė morčiaus mėnesį, jo šeima sveika, gyvena kaip ir anksčiau. Pas mane nei vienas neateina. Alinskis mirė mojaus mėnesį, bet kiti sveiki ir gyvi. Stanaitukė dar gyva ir gerai atrodo, jūs ją gerai pažinojote. Pernai pas mus metai buvo labai derlingi, gerai užaugo kviečiai, bet ruduo buvo labai šlapias.

Aš noriu paklausti, kur Jūsų buvusi žmona, ar gyva ir kur jos duktė? Naujienos tam kartui visos. Tiesa, Natalija mano apsivesti apryliuje, bet nesutvarkyti dokumentai apsivedimui. Toliau daugiau parašysiu. Viso geriausio. Lauksiu atsakymo.—P. J.

*

Kitame laiške, rašytame vėliau, giminaitis sako:

Mielas Dėduk!

Jūsų laišką aš gavau januariaus 30 dieną. Labai jums dėkoju už laišką. Labai malonu, kad dar esate sveikas ir gyvas. Dėduk, labai judu gražiai atrodote, mums labai malonu, kad jūs gerai sugyvenate su savo žmona, sutikimas šeimoje tai yra nervų sveikata.

Dabar, dėduk, rašau apie savo gyvenimą. Prieš Kalėdas sirgome sunkiu gripu. Žmona ir buvo gavusi plaučių uždegimą. Sirgo du mėnesiu. Aš šią žiemą dirbau nesunkius darbus, bet kas gali dirbti sunkius darbus, tie labai daug uždirba. Bet aš tokių darbų negaliu dirbti, aš turiu širdies raumenų išplėtimą. Reikalinga čiepų. Dabar aš jau pradedu pragyventi. Mane labai apgavo klerikalas, toks krikščioniškas banditas kunigas K. Nes tokių apgavikų pas mus yra daugiau. Kunigas mano uždarbį nusuko rudenį, o žiemą reikėjo pragyventi, tai buvo labai sunku. Reikėjo maitintis, o nebuvo pinigų. Mano žmona išpardavė daiktus ir pirko maistą, o tas krikščioniškas banditas gal norėjo, kad mano šeima badu išmirtų. Už tai jis man taip padarė, kad negerbiau jo meilužės, nes ji norėjo pasidarytį mus vergais. Dėde, jūs esate man pasiūlę parsiųsti siuntinį. Gal galėtumet parsiųsti stiklams piauti rėžtukų, aš jų labai daug sugadinu.

Dabar, dėduk, rašau apie gimines. Mano mama yra gyva, tik susenusi, silpna ant kojų, bet stiprių rankų, gerai mato, skaito laikraščius, labai rūpinasi apie jus, ar dar gyvas esate. Mano mama atvažiuos pas mane kai bus šilta. Palaikysiu pasilsėti kelis mėnesius, nors esu nebagotas, bet mamą išlaikysiu. Grybai yra visi sveiki. Grybas mamą labai ant juoko laiko, nes jį kiti daugiau ant juoko laiko. Jono šeimoj yra visi gyvi. Jono žmona nori apsivesti, bet dar kavalieriaus numatomo neturi. Natalija gyvena neblogai. Tėvas Natalijos yra gyvas, bet senis yra varijotas. Natalija nuo apsivedimo vėl nieko nešneka. Endzelienė yra gyva, gyvena savo namuose. Pas mus buvo stipri žiema, šalo iki 35 laipsnių. Nuo pirmo morčiaus prasidėjo pavasaris. Sniego jau nėra. Potvynių pas mus nebuvo. Mano mamytė rūpinasi, kiek jūsų žmonai yra metų, kad taip gražiai atrodo. Dėde, jūsų paveikslus gavome ir labai dėkojame. Kai pas mus mamytė atvažiuos, tai nusifotografuosime ir jums atsiųsime. Mano sūnus Frolentinas skubinasi mokytis. Baigęs mokyklą eis šoferių kursus. Ir nori išeiti pirmos antros klasės kursus. Mano sūnus Frolentinas nors jūsų sūnaus nepažįsta, bet duoda linkėjimų. Pas mus daugiau jokių naujienų nėra. Viso geriausio. Lauksiu atsakymo.—P. J.

Nauji Leidiniai

PENSIJOS IR PAŠALPOS. Spaudai paruošė Pr. Šulaitis, išleido Suduva, 6443 So. Washtenaw Ave., Chicago 29, Ill. 32 pusl., kaina 60 centų. Čia paduodama daug reikalingų žinių iš senatvės pensijų ir nelaimingų atsitikimų atlyginimo įstatymų. Tą knygutę pravartu turėti kiekvienam dirbančiam.

—:—

FREEDOM FOR LITHUANIA, 75 pusl. Joje sudėti senatorių, atstovų rūmų narių ir kitų žymių asmenų pareiškimai Lietuvos nepriklausomybės 37 metų sukakties proga; Sovietų Sąjungos įsiveržimą į Lietuvą ir jos pavergimą liečiančių faktų santrauka; trumpa Amerikos lietuvių ir Amerikos Lietuvių Tarybos istorija.

Ta knygutė labai tinka kitų tautų asmenims susipažinti su Lietuvos išlaisvinimo reikalais.

Išniekinti žodžiai

(Pabaiga)

Mus pertoli nuvestų įrodinėti, kad dalį Lenino minčių, net pagrindinių, rastume anarchistų raštuose, Prudono, Bakunino, Krapotkino pasisakymuose, ypač jų nusistatyme prieš parlamentarizmą ir jų tikėjime revoliucijos šventumu.

Praktinę ir taktinę bolševizmo teorijos dalį Leninas sukūrė iš Prancūzų revoliucijos, ypač iš jakobinų klubo. Bet kaip socialistai neturi ir nenori turėti nieko bendra su bolševizmu, taip ir anarchistai, ar socialistai revoliucionieriai gali įrodyti, kad komunizmas yra priešingas jų mokslui. Jakobinų taktika ir praktika taip pat turėjo galvoje ne amžinai kruviną Kremliaus makalynę, o tik laikiną teoriją.

Stai anarchistas Prudonas rašė: "Valdymas žmonių žmonėmis yra vergija. Kas pakelia ant manęs savo ranką, įsakinėja man, tas yra uzurpatorius ir tironas, aš skelbiu jį savo priešu." Ir ne kas kitas, bet Vera Kaplan, socialistė revoliucionierė, kėsinosi prieš Leniną, o Prancūzų revoliucijos metu žirondistė Charlotte Corday nudūrė Maratą.

Prieš bolševikinę revoliuciją kovojo tokie revoliucionieriai kaip Černovas, Auksentijev, Breško-Breškovskaja, Boris Savinkov, todėl netikslu yra suplakti ir socialistus revoliucionierius su bolševikais.

Neperdaug pasidžiaugtų Lenino sukurtu pragaru ir Didžiosios Prancūzų Revoliucijos vadai: Danton, Marat ar Robespierre. Savo širdyje jie buvo prieš terorą ir tik to momento maišatis juos privertė griebtis žmonių žudymo, kol jie patys galą gavo. Gal galėtų būti kelias savaites. bolševikais džiaugtis tik tie jakobinai, kurie buvo profesiniai galvažudžiai, emęsis dirbti politinį darbą, sadistai, kriminalistai nusikaltėliai: Herbert, Henriot, St. Just, Corier ir žmonių galvų kapojimo mašinos (giljotinos) išradėjai.

Toks Corrier Nantes mieste nebuvo patenkintas lėtu giljotinos darbu, todėl jis įsakė suvežti į laivus nužiūrėtus asmenis, juos nuogai išrengti, surišti poromis ir tuos laivus paskandinti. Tas anų laikų "stachanovietis" per 4 mėnesius nužudė 5,000 žmonių. Žinoma, jis šiandien galėtų džiaugtis Kremliaus "pažanga," žudančia žmones badu ir šalčiu ar šienaujant kulkosvaidžiams.

Tuo būdu šita dvidešimto amžiaus gėda pasaulio žemėlapy, šita raudona Kremliaus diktatūra yra kažkoks paties Lenino sukurtas kratinys, su kuriuo joks padorus žmogus ar tuo labiau demokratinė partija negali norėti ir nenori turėti nieko bendro. Ir ateis laikas, kada žmonės negalės atsistebėti tokia žvėriška santvarka, kaip galėjo komunistai taip ilgai niekinti ir mulkinti žmones, kaip jie drįso iškraipyti demokratines idėjas ir net suklastoti pačios Rusijos revoliucijos istoriją.

Andrius Valuckas.

BROOKLYN, N. Y.

Adv. S. Briedis Vakaruose

Adv. Steponas Briedis, LSS Centro Komiteto vicepirmininkas ir įvairių kitų organizacijų veiklus darbuotojas, išvyko atostogų į vakarus. Jis lankysis Chicagoje, pasieks ir Kaliforniją. Kelionėj jis žada išbuti kelias savaites.

SKAITYKITE

Vertingas Knygas

NAKTYS KARALIŠKIUOSE. Liūdo Dovydėno apysaka apie jaunuolių pergyvenimus šienapiūtėje. 168 puslapiai, kaina $2

CEZARIS. Mirko Jesulič'o romanas, vertė A. K. Puida, pirmoji dalis. 188 puslapiai, kaina $2

LENGVAS BUDAS IŠMOKTI ANGLIŠKAI. Geriausias vadovėlis pradedantiems angliškai mokytis; duoda ištarimą, angliškus pasikalbėjimus. Kaina 75c

NAUJA VALGIŲ KNYGA, M. Michelsonienės parašyta; 250 įvairių receptų, 132 pusl. Kaina $1.25

KAS BUS, KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPRAŽUS. Balio Sruogos įdomus aprašymas, kaip Jonis Mažrimas 1812 metais iš Viekšnių į Kauną nusikraustė ir Napoleoną regėjo—ir kas iš to išėjo. Kaina $2.50

NEMUNO PAKRANTĖSE. Įdomūs, lengvai skaitomi Dr. A. Garmaus atsiminimai. 136 pusl. Kaina $1.00

MILŽINO PAUNKSME. Balio Sruogos trilogiška istorijos kronika, 173 pusl., didelis formatas, gera popiera. Kaina $2.50

KON-TIKI. Thor Heyerdahl aprašymas nepaprastos šešių vyrų kelionės plaustu iš Pietų Amerikos į Polinezėją. 413 pusl. Kaina....$3.75

ATSIMINIMAI. Stefanijos Paltanavičienės prisiminimai iš jos jaunystės Lietuvoje ir Rusijoje. 56 pusl. Kaina $1.00

APIE LAIKĄ IR ŽMONES. Poeto J. Aisčio atsiminimai apie Binkį, Miškinį, Tumą, Savickį, Giras ir kt. 249 pusl. Kaina $2.50

MIRUSIOS SIELOS. M. Gogolio svarbiausias veikalas, išvertė M. Miškinis. 290 pusl. Kaina....$3.25

RYTŲ PASAKOS. Vinco Krėvės parašytos indų ir kitų tolimųjų tautų legendos. 220 pusl. Kaina $2.50

POPIEŽIAI IR LIETUVA. Kunigo M. Valadkos parašyta knyga, 250 pusl. Kaina $2.50

ŽEMAITĖS RAŠTAI. Garsiosios mūsų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdeliai su rašytojos paveikslu. 128 puslapiai, kaina 50c

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI. Jono K. Kario, 160 paveikslų, 225 pusl., gerame popieryje. Kaina $5.00

A KISS IN THE DARK. J. Jazmino anglų kalba sodrūs vaizdeliai. 150 pusl. Kaina kietais viršeliais $2, minkštais viršeliais $1.00

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė Dr. D. Pilka. Pritaikinta Amerikos lietuviams. 144 puslapių. Kaina $1.00

KODĖL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ. Pilna argumentų, kurie visiems įdomūs. Kaina 20c

ATLAIDŲ PAVĖSY, P. Abelkio romanas iš Žemaičių Kalvarijos praeities. Kietais viršeliais, 467 puslapiai, kaina $4

VILNIUS TARP AUDRŲ. Jeronimo Cicėno knyga apie Vilniaus krašto lietuvių kovas už savo teises. Kaina, kietuose viršeliuose $5.50

TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ. Parašė Leonas Blumas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25c.

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI. Populiari ir naudinga knyga šių dienų klausimams suprasti. Kaina 50c

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardūnas. Kaina 10c

LIETUVOS ISTORIJA. Parašė V. Daugirdaitė-Sruogienė. Kaina $3.00

LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA. Dr. P. Joniko pirmasis ir vienintelis šiuo klausimu veikalas. Kaina $3.00

JUOZAS STALINAS, arba kaip Kaukazo razbaininkas buvo pasidaręs Rusijos diktatoriu. Kaina ..25c

SOCIALIZMO TEORIJA. Trumpai ir aiškiai parodo, kaip keitėsi visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keisis. Kaina 25c

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug medžiagos. 96 puslapiai, kaina 50c

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS? Parašė kun. M. Valadka. Svarbu kiekvienam perskaityti. Kaina $1.20

SOCIALDEMOKRATIJA IR BOLŠEVIZMAS. Pagal K. Kautsk naujausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygutė. Kaina 25c

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVĖJE. Dievų yra visokių įvairiuose kraštuose ir įvairiuose laikuose dievai buvo kitokie. Kokie buvo senųjų lietuvių dievai? Kaina $1.00

ŽEMAIČIŲ KRIKŠTAS. P. Abelkio parašytas istorinis romanas iš Žemaitijos krikšto laikų. Su kietais apdarais. Kaina $3.50

VISUOTINAS TVANAS. Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai sako mokslas. Kaina 25c

DĖL LAISVOS LIETUVOS. Lietuvos socialdemokratų raštai dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina 25c

BARABAS. Paer Lagerkvist'o istorinė apysaka iš pirmųjų krikščionybės laikų Romoje, Palestinoje ir Kipre. Knyga laimėjusi Nobelio premiją. Kaina $2.25

Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 East Broadway -:- So. Boston 27, Mass.

JAU GALIMA UŽSISAKYTI

"Keleivio" Kalendorių 1956 Metams

"Keleivis" leidžia didelį apie 100 puslapių kalendorių 1956 metams. Kalendorius bus paruoštas prieš Naujus Metus ir visiems užsisakiusiems pasiųstas.

Kaip kasmet taip ir ateinančių metų kalendoriuje skaitytojai ras daug įvairiausių skaitymų, informacijų, eilėraščių ir plačią kalendorinę dalį.

Kalendorių jau laikas užsisakyti. Pirma užsisakiusiems kalendorius pirma bus ir pasiųstas.

"Keleivio" kalendoriaus kaina ir 1956 metams lieka ta pati, 50 centų. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway —:— South Boston 27, Mass.

LENGVAS BUDAS IŠMOKT ANGLIŠKAI

Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trumpa gramatika, su visokių daiktų, užsiėmimų, gyvulių, paukščių, žuvų, vabzdžių, medžių ir gėlių pavadinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikalbėjimai ieškant darbo, važiuojant gelžkelių, prie darbo, arba nuėjus pas siuvėją, pas kurpių, pas daktarą, lošiant kortomis, nuėjus krautuvėn ir tt.

Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviškai ir angliškai, ir kaip jis anglų tariamas. Yra lengvų pasiskaitymų ir viskas paaiškinta lietuviškai.

Kaina 75 Centai

Užsisakant adresuoti:

Keleivis, 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

Už šeimų Lietuviškumą

Šiandien lietuvių tauta yra žiauriai naikinama. Mes, būdami laisvame pasaulyje, turime stengtis išlaikyti lietuvišką kalbą, papročius ir kraują, nes Tėvynėje mūsų žmonės yra naikinami. Tą gali padaryti tik susipratusi lietuvė moteris motina. Tos pareigos mes negalime nusikratyti. Moteris yra šeimos pagrindas ir tautos ūgdytoja; jei ji neatlieka savo uždavinio, tauta pradeda mirti.

Lietuviai yra pasižymėję savo geromis savybėmis: sumanumu, augštu intelektu, stipriu būdu. Šiandien pasaulyje visur rasime augštose mokslo įstaigose lietuvių, vyrų ir moterų, kas rodo, kad mūsų maža tauta mokėjo išugdyti daug mokslinių pajėgų.

Vedybos su svetimtaučiais ir kraujomaiša atneša daug neigiamybių: vedęs svetimtautę lietuvis, arba lietuvė, ištekėjusi už svetimtaučio, vargiai išmokys savo vaikus lietuviškai ir vargu juos padarys lietuviais. Tokia maišyta šeima anksčiau ar vėliau išsijungia iš lietuvių tarpo ir nueina svetur.

Kaip sudaryti lietuviškas šeimas?

Kyla praktiškas klausimas, kaip sudaryti lietuviškas šeimas dabar, kada esame taip išsiblaškę. Yra vietų, kur lietuvių vyrų yra daug, o merginų mažai, ir dalis vyrų norom nenorom turi vesti svetimtautes arba likti viengungiai.

Dabar, būdami taip pasklidę po platų pasaulį, turime pasekti žydų pavyzdį, kad išlaikytume savo tautą. Žydai per tūkstančius metų vengė kraujomaišos ir jiems pasisekė išlaikyti savo tautą gana gryną. Kas apsivesdavo su svetimtaute ar svetimtaučiu, tą žydai griežtai pasmerkdavo ir išmesdavo iš savo tarpo.

Bet smerkimas ir panieka tiems, kurie vedasi su svetimtaučiais, reikalo neišgelbės. Reikia ieškoti praktiškų būdų, kurie pagelbėtų lietuviams vestis su lietuviais.

Aš manau, kad mūsų padėtyje būtų labai praktiška įsteigti rimtą vedybų biurą, kuris vestų susirašinėjimą su visame pasaulyje esančiais lietuviais ir lietuvaitėmis. Dabar kai kada laikraštyje pasirodo vienas kitas vedybų skelbimėlis, bet jis savo tikslo nepasiekia. Vedybų biuras turėtų dirbti plačiu mastu ir apimti visame pasaulyje gyvenančius lietuvius.

Štai ir Amerikoje dažnai pasitaiko vyrų, kurie nesugeba surasti sau žmonos, o merginos dar dažniau nesugeba surasti sau vyro, dėl to kad išsiblaškę po didelius ir mažus miestus, patekę į svetimas sąlygas, pasimetėm tarp svetimųjų ir neturime progos susieiti su savaisiais. Vedybu biuras padėtų tokiems žmonėms susipažinti. Nemažai yra lietuvių, kurie, nenorėdami svetimtaučių, negalėdami rasti savų, lieka visą amžių viengungiai.

Daug lietuvių yra Kanadoje ir Pietų Amerikoje, kuriems ypač sunku surasti sau lietuvaites, ir jiems vedybų biuras ypač pasitarnautų.

Žinoma, toks vedybų biuras turėtų būti rimtai vedamas, be apgaudinėjimo, be tikslo pelnytis, tik kaip priemonė padėti susidaryti lietuviškoms šeimoms. Jis ir turėtu būti organizuojamas ne kokio pavienio žmogaus (kurio nieks negalėtų kontroliuoti), bet rimtų asmenų ir organizacijų, prie laikraščių ar pan.

Nors toks biuras gal mums ir keistai skamba, bet jis prisidėtų prie lietuviškų šeimų sudarymo, ir tai jau būtų svarbus dalykas.

Petrė Margienė.

NEPASISEKĖ

Vienas vyras iš Lynn, Mass., parsiradęs namo 1 val. nakties, pagalvojo, kad ramiau bus nežadinti žmonos ir, nusimovęs batus, sėlino į kambarį. Žmona, išgirdusi šlamesį koridoriuj, nežinodama kas šlama, išsaukė telefonu policiją. Atvykęs policininkas suėmė koridoriuj "vagį"—šeimos galvą su batu kiekvienoj rankoj, basą.

Žmona atpažino "vagį," ir policininkas grįžo nuovadon be nieko.

Bandymas neprižadinti žmonos vargšui vyrui nepavyko.

MOKINASI GOLFĄ ŽAISTI

Sovietų Sąjungos žemės ūkio delegacijos narys Alexander Tulupnikov mokinasi golfą žaisti. Jį mokina Iowa ūkininkaitė.

AŠ PRIEŠ!

"Keleivio" 27 numery perskaičiau p. Pakarklienės straipsnį apie dirbtinį apvaisinimą. Man atrodo, kad tai naujas pagrindas žmonoms, norinčioms skirtis ir gauti daugiau alimentų iš to nelaimingo vyro ir jį pažaboti iki grabo lentos (gal todėl Amerikoje vyrai greičiau miršta).

Man atrodo būtų neteisinga, jei minėtas Pakarklienės straipsny teisėjas būtų praleidęs tą moterį, kuri su svetimu vyru pagimdė dirbtinai vaiką, ir būt priteisęs vyrui mokėti už svetimą vaiką, kuris ir taip yra auka tokio gyvenimo. Kodėl pasakiau auka?

Todėl, kad jei moteris myli vyrą, ji neperneša minties, kad jis santykiautų su kita moterimi, nes jis yra jos nuosavybė ir ji jį dievina ir nori turėti tik sau. Tuo labiau vyras ir jo egoistinis instinktas neperneša minties, kad jo žmonai jį kas kitas pakeistų. O jei vyras sutinka, kad moteris priimtų svetimo vyro sėklą, tai jis aukoja save dėl "šventos ramybės," nes dažnai žmonų "nervai" sukelia tikrą pragarą.

Jeigu moteris dirbtinai apsivaisina ir žemina savo vyrą, tai tas kūdikis yra tik jos, bet ne jo, ir negalima vyrą sukaustyti retėžiais ir priskirti jam išlaikyti tokį vaiką. Jei moteris nori kito vaisiaus, tai yra įrodymas, kad ji vyro nemyli ir jį niekina. Jei vyras negali turėti vaikų, tai jis yra nelaimingas, ir kultūringa moteris kentės ir ieškos morališkų priemonių tą tuštumą užpildyti. Pav., bevaikiai gali paimti auginti sau biednus vaikus. Tai yra gražus ir kilnus darbas. O ką turi daryti jaunas vyras, jeigu jo žmona negali turėti vaikų? Ar jis gali sau rasti kitą moterį, su ja gauti kūdikį ir tą kūdikį primesti savo žmonai auginti? Toks vyro elgesys žmonai būtų baisus.

Mes, moterys, nebūkime perdaug moderniškos, daugiau rūpinkimės šeimos laime ir vyro gerove, į gyvenimą žiūrėkime praktiškai ir kultūringai. Moteris, kuri žino, kad negali turėti vaikų, neturi tekėti ir užmesti vyrui kilpą visam gyvenimui. Prieš vedybas imkite sveikatos liudijimą iš daktaro ir pasitikrinkite, ar galite būti motinos. Moters sielai visai netinka šmeižti įpročius ir žiūrėti į vedybas kaip į rinką, kur gali ko daugiau išsirinkti ir tik save patenkinti. Moteris turi save kontroliuoti ir žiūrėti, ką gali duoti savo partneriui, ar ištesės jam būti ištikima gyvenimo draugė laimėj ar nelaimėj? Tai yra mūsų, moterų, prigimties jausmas, kuriuo mes turime vadovautis.

Lietuvė Miamietė.

AR VADOVAUTIS JAUSMAIS?

Gerbiamas Anis Rūkas atsakė ilgu straipsniu "Kaip Kas Jaučia" į p. Pakarklienės iškeltą klausimą dėl dirbtinio apvaisinimo. Jis sako, kad negalim išvesti jokių taisyklių, ir kiekvienas turi taip daryti, kaip jaučia. Anot posakio, kaip kas išmano ,taip save gano, ar ne?

Man atrodo, kad viskas pasauly daroma taip, kaip kas jaučia. Tautos, religijos, sektos, politinės partijos, visos tvarkosi taip, kaip jaučia, o ne taip, kaip išminties ir proto klausant reiktų tvarkytis. Šiandien daug kas griūva ir irsta, nes buvo pastatyta ant smėlio pagrindo, kuris yra ne kas kita, kaip p. Rūko peršamas "Kaip kas jaučia."

Dirbtinis apvaisinimas visai demoralizuoja žmones, nes jis laužo gamtos įstatymus ir žaloja pačią žmonių prigimtį. Sveikai išauklėti žmonės, sveiko kūno ir sielos, paprastai turi vaikų. Jeigu kuris negali turėti, tai arba paties kaltė, arba kenčia už tėvų kaltes, apsigimęs nevaisingu. Bet savo klaidas, arba tėvų klaidas, reikia taisyti ne savimeilės jausmu, ne dirbtinu apvaisinimu, o artimo meile, tai yra, padėti kitiems vaikus auginti arba svetimą vaiką mylėti kaip savo.

Man žinomos bevaikės poros daugumoj buvo sveikos ir galėjo turėti vaikų, bet nežinia dėl ko nenorėjo, ar tai norėjo pinigų pasitaupyti, ar nenorėjo perdaug apsisunkinti. Vėliau, kai norėjo turėti vaikų, jų nebesusilaukė. Tokius, kurie sveiki ir jauni būdami vengia vaikų, pati gamta paskui nubaudžia. Ir koks reikalas juos gelbėti dirbtiniu apvaisinimu, kuris taip pat eina prieš gamtą?

Dirbtinis apvaisinimas yra ne tik nepadorus dalykas, bet kriminališkas prasikaltimas prieš prigimtį ir turėtų būti valdžios draudžiamas.

—O. D.

Chicago, Ill.

ŠEIMININKĖM

Vaisių Pyragas
(Upside-down Fruit Cake)

Jeigu nori iškepti skanų vaisių pyragą, kad tešla būtų minkšta ir vaisių sultys nesusigertų į tešlą, tai geriausiai kepk "upside-down cake," tai reiškia, vaisius sudėk ant blėtos dugno, užpilk ant jų tešlą ir kepk. Kai iškeps ir atauš, išversk pyragą ant plokščios lėkštės. Tešla atsidurs apačioje, o vaisiai bus viršuje. Tešla atsidurs apačioje, o vaisiai bus viršuj. Čia duodame ananasų (pineapple) pyrago receptą.

Paimti:

1 skardinę ananasų (pineapples) supiaustytų riekėmis, ne gabaliukais

Tešlai paimti šiuos dalykus:

1/8 svaro sviesto (pusę palkutės)

½ puodelio cukraus

Kiaušinio trynį

1 kiaušinio baltymą, išplaktą į putas

Puodelį miltų

½ šaukštelio kepimo miltelių

Truputį vanilės

¼ puodelio pieno

Pusę palkutės sviesto ištrink gerai su puse puodelio cukraus, kad pasidarytų balta, skysta košė. Įdėk kiaušinio trynį ir pamaišyk. Kepimo miltelius sumaišyk su miltais ir dabar sudėk paeiliui išplaktą į putas baltymą ir miltus. Tešla bus gana kieta. Įpilk truputį vanilės ir ketvirtį puodelio pieno, pamaišyk, štai tešla ir gatava.

Dabar paimk 9 colių blėtą, dugną iškiok sviestiniu popieriu, popierių gerai ištepk riebalais ir išbarstyk rudu cukrum. Išimk iš skardinės ananasus, nusunk ir sudėk ant blėtos, kiek galima viens prie kito, bet palik nuo blėtos kraštų maždaug puscolį vietos. Dabar dėk šaukštais tešlą ant ananasų. Pradėk dėti ne nuo vidurio, bet nuo kraštų, kad tešla tuojau įeitų tarp blėtos kraštų ir ananasų, tokiu būdu sudarydama tešlos žiedą aplink išdėtus ant dugno vaisius. Tešlą palyginus, kišk blėtą į 350° pečių ir kepk apie pusvalandį. Kai praauš, išversk pyragą į plokščią lėkštę.

Tokį pyragą gali kepti su betkokiais rugščiais vaisiais ir uogomis. Labai skanus pyragas su rubarais, tik tešlą reikia padaryti truputį kietesnę, tai yra pilk ne ketvirtį puodelio pieno, bet porą šaukštų. Mat, nuo rubarų ir taip atsiranda daug skysčio. Be to, rubarų pyragą reikia truputį ilgiau kepti.

DĖMESIO!

Laikraščio skaitytojai, kurie keičiat adresą, pranešdami administracijai savo naują adresą, kartu būtinai nurodykit ir seną adresą. Kai senas adresas nenurodytas, negalime siuntinėti laikraščio nauju adresu.

Administracija.

ŽEMAITĖ:

Kunigo Naudą Vėjai Gaudo

(Tęsinys)

Vienas sako—Tamašauskis, kitas sako—Ramanauskis, niekas tikrai nežino.

Girdėdama iš šalies sena boba išaiškino:

—Terbakrauskis, Terbakrauskis, tas berankis. Jo motina buvo už dviejų vyrų: Tamašauskio, paskui už Ramanauskio, bet tas vaikas jau didelis buvo, kad pirmą sykį tekėjo. O jo motina kitą sykį ubagų terbas iškraustė, užtat ir pramanė ją Terbakrauskiene, taigi ir jos vaikas po motinos—Terbakrauskis, tikras.

Asesorius išlojojęs išginė berankį.

◆

Klebonijoje policija pikta, gentys visi nuliūdę, vis dėl tų klebono pinigų. Kiekvienas puolė, vylėsi pasikopti, o čia pinigų nėra, o naudą vėjai išgaudė, nei pačiam ko ėsti, nei kitam duoti. O tų kalbų visokių, įvairių įvairiausių, kaip virte verda po miestelį: vis apie klebono pinigus, širdį tik gildo, labiausiai tos bobos. Viena mačiusi, kita girdėjusi, trečia sapnavusi, kita seniai jau žinojusi. Viena išsirado tikrai savo akimis mačiusi, kaip klebono nabašninkas pats sau įsisiuvęs kišenę į jupą augštai ant krūtinės, sukišęs brangiuosius popierius ir visuomet nešiojęs su savim. Tur būt, tą pačią jupą įkapėms apvilko, nepastebėjo popierių iš apačios kišenėje, užtat ir nerado pinigų.

Atsirado ir daugiau bobų ir žmonių, mačiusių tą kišenę; dargi kitą sykį koks siuvėjas sakėsi lopęs tą kišenę.

Pasklido tokios kalbos už tikrą teisybę:

—Tai jau amžinatilsį klebono tūkstantims!—gailėjosi žmonės.—Kur tik nežūsta klebono pinigėliai, žmonių sukrauti!

—Taip seniai klebonu . . . supelėjusių pinigų turėjo, sukimšo į bankus . . . dabar ir supūs bankiniai biletai, supūs!

Girdėdamas tokias kalbas, berankis kinknojo tik galvą:

—Nesupus bankiniai biletai, nesupus!

◆

Per laidotuves berankis pamatė, jog senis Pakaušis iš klebonijos kamino atlupęs pėdes išmetė per tvorą. Berankis nulėkęs aplinkui tas pėdes nuspardė per daržą į antrą patvorį, paskui nebegal atsekti tos vietos tamsumoje, o dieną nedrąsu klebonijos patvoriais šnipinėti—įstabu. Vieną vakarą, brėkštant. atsidėjęs įstojo į tą patvorį nuo pat galo, savo kumščiomis ir kojomis spardė, vartė žolynus, nuodaliai, vos užėjo pėdes.

—Dar vagys neįsispytrėjo, nepavogė,—džiaugėsi.

Tokios storos, sunkios, išsirežęs atvilko Srolienei.

Berankis norėjo pasverti, bet Srolienė nesvėrusi užmokėjo šešis auksinus, nors dejavo permokėjusi, bet, kaip geras bičiulis, dėl kito sykio.

Įgavęs pragėrimą, berankis atsivedė savo gerą draugą vokietį Krauzuką, mūrininką, kurs ne sykį buvo jam davęs geros uždarbės, jei prireikė ką išperti ar pavogti, kito nesamdė, kaip tik berankį. Dabar jis nuskurdėlį vokietį pamylės.

Už tuos pačius pinigus nuo Srolienės gavo baltakės butelį. Įsikišę nuėjo į alinę. Pasistatė pusę tuzino alaus, gerdami į kiekvieną stiklinę iš pastalės įvsiertė baltakės. Kaip jau gerai apsišildė, pusbalsiu rokavosi:

—Ar tu pažįsti bankinius biletus?—klausė berankis.

—Je, šiši! Kaip aš nepažįsiu?—šokosi vokietis.—Kiek per mano rankas perleidau, Amerikoje, Prūsuose, Afrikoje papirosą degėm bankiniais biletais! . . .

—Kažin kaip juos iškeičia? . . .

—Aber ja! Kas do bėda? Man tik duok, ranka į ranką—aš su bankais žinau . . . kaip variau fabrikus, namus mūrijau Amerikoje, visi bankeriai pamatę: Je panie Krauz! panie Krauz! . . .

—Kad dabar turėtumi pinigų, virstumi ponu . . .

—Je, šiši! Kad aš bagotas būsi: dvarus pirkti, fabrikus statyti, gešeftus varyti. Man viskas valnu, man nieks nekliudys . . . aš tikras nemiecki szlachcic. Je, rusas ir vokietis tai kaip tikras brolis. . . . Man tik pinigų duok!

Pinigų būtų . . . tik reikia paieškoti,—pertraukė berankis.

—Paieškoti? Čia? pas jumis, ubagų krašte?! Ak tu šafskopf (avigalvi)! Čia visi pliki. . . . Je, Afrikoje tai kas kita paieškoti . . . pamatęs pas ką pinigus, patykojęs: paf į pakaušį, išplėšei portfelį ir pons. . . .

—Kam gyvą mušti? . . . į cypę tuojau paimtų . . . bet . . .

—Nieks, cypi, ten to ir nėra,—pertraukė vokietis.—Pas vieną bankerį pamačiau daug, daug bankinių biletų, patykojau, su štiletu šmakšt per širdį, tas perdurtas ant manęs . . . kokį štundą per visą miestą. Kaip jau man kojos nebegal, atsisukęs paf per snukį, brinkt—ir pavirto! Aš portfelį kapt ir forwaerts (pirmyn). . . . Ot, buvo gyvenims! . . .

—Dabar nebūtumi toks drąsus . . . kažin, kad tektų numirėlis grabe vartyti . . . naktį?

(Bus daugiau)

SUSITUOKĖ PADANGĖSE

Čia matome Kansas City verslininką Edward L. Williams, 52 metų, Minneapolio aerodrome su savo sužadėtine Rarion G. Sutton, 27 metų, kurie liepos 30 dieną susituokė lėktuve Northwood, Iowa padangėj. Tai bene bus pirmos tokios savotiškos jungtuvės.

Naujienos iš Kanados

MONTREAL, QUE.

Vasaros Karščiai

Jie kamuoja ir šio Kanados didmiesčio gyventojus. Jau ilgesnį laiką nėra lietaus. Miesto aikštelių, parkų žolė ir medžiai parudavo. Daržai ir gėlynai, nors ir kruopščiai prižiūrimi, merdėja.

Meterologijos stotis praneša, kad tik prieš 38 metus buvo tokia sausa ir karšta vasara. Jeigu karščiai ir nėra rekordiniai, tai sausra pasiekė nebūtą laipsnį.

Parengimai

K. L. Tarybai atsisakius įprastų gegužinių, kurios būdavo kas sekmadienį pačiame Montrealyje, organizacijos savo išvažiavimus rengia užmiestyje, 50-70 mylių atstume. Neturintiems savų susisiekimo priemonių juos pasiekti yra sunku.

Pirmieji šiais metais surengė gegužinę Lietuvių Darbininkų Draugija, vėliau šeštadieninės mokyklos, choristai ir kiti. Reikia pripažinti, kad visų parengimai, nežiūrint nuotolių, buvo sėkmingi.

Perkrištijo

Verduno šeštadieninė mokykla perkrikštyta "Aušros Vartų" šeštadienine mokykla. Pats perkrikštijimas atliktas gana paslaptingai. Kodėl mokykla pasirinko šį, nieko bendro su lietuvių tautos istorija neturintį vardą, sunku pasakyti. Nežinia kodėl dėl to tyli ir Kultūros įgaliotinis ir Bendruomenės valdyba. Kaip ten bebūtų, bet neviena mokyklos vedėja yra tos mokyklos šeimininkė, tai jai neturint gėdos žaisti mokyklos vardo keitimu turėtų atsiliepti organizacijos ir išjudinti pačius tėvus.

Mirtys

Šio pavasario metu Montrealio lietuvių koloniją mirties giltinė lankė veik kiekvieną savaitę. Paskutinis mirė Jonas Ramanauskas, gyvenęs 6542—3rd Ave., Rosemonte, vos 30 metų amžiaus.

Su mirtimi prarandame taip mažos mūsų tautos vaikus, prarandame ir daug istorinės, įdomios medžiagos. Reikia kam nors tuo susirūpinti, aplankyti senuosius veikėjus, surašyti jų atsiminimus, kad jie nežūtų ateinančioms kartoms.

Nevisai Kultūringa

Prasidėjęs darnesnis veikimas, švelnesnis tonas teigiamai veikia visą koloniją. Parodžius daugiau kultūringumo, galima būtų atsiekti tikrai džiuginančių vaisių.

Bet vienas paskutinių dienų įvykis parodo, kad dar toli iki reikiamo kultūringumo. Aušros Vartų parapijos klebonas vėl neiškentė, ir "Keleivio," "Naujienų" skaitytojus, nors privačiai, išvadino durniais. Tiedu laikraščiai, jo žodžiais, meluoją, rašydami apie protestantų persekiojimą Kolumbijoje, Italijoje, Ispanijoje ir kitose, katalikų valdomose, šalyse.

Teisingai romėnai sakydavo: "Jupiteri, tu neteisus —nes pyksti."

Nemalonios Žinios iš Kitur

Nemalonios žinios pasiekia iš Vokietijos. Nusiskundžiama didėjančia pakantos stoka kitaip manantiems iš Vasario 16 gimnazijos direktoriaus, mergaičių bendrabučio vedėjos ir kaikurių mokytojų pusės.

Tuo turėtų susirūpinti gimnaziją prižiūrinčios įstaigos. Gimnazija turi būti gryna švietimo įstaiga, negalima leisti joje vienos srovės žmonėms įsivyrauti. Nuo to nukentės ne kas kitas, bet tik gimnazija.

Mums kelia rūpesčio ir toks ilgas delsimas duoti išsamių žinių lietuvių kartotekos dingimo reikalu.

J. Valeika.

—:—

Montrealiečių Žiniai

Gyvenimo ratas sukasi ir jo sulaikyti mes neturime jėgų. Vienas po kito senieji kolonijos gyventojai palieka mus, keliauja, nors ir svetingon, bet šalton Kanados žemelėn, kartu su savimi nusinešdami labai brangias ir vertingas žinias.

Lietuvių Darbininkų Draugija kviečia visus Montrealio lietuvius tuo susirūpinti: rinkti senųjų kolonijos veikėjų atsiminimus, juos surašyti ir palikti ateinančioms kartoms.

Draugija paskyrė vieną savo valdybos narį tuo reikalu rūpintis. Žinios, atsiminimai, bus surašomi keturiuose egzemplioriuose, prijungus pasakotojo fotografiją. Vienas egzemplorius eis į L. S. Sąjungos centrą, antras į K. L. S. S. centrą, trečias "Keleivio" redakcijai ir ketvirtas liksis draugijos archyve.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

KVIEČIA VISUS Į BENDRĄ LIETUVYBĖS DARBĄ

PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuvybės išlaikymo darbui ir kovai už gražią Lietuvos ateitį.

LIETUVYBĖS SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo į SLA lengvatas visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite proga.

APDRAUDA Suisivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia—sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagelbės jums ir jusų šeimai nelaimėje.

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praeityje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysite SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS
307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

IŠGELBĖJO ŽUVŲ PREKYVIETĘ

Ugniagesiai išgelbėjo žinomąją New Yorko Fulton žuvų prekyvietę, kuri buvo užsidegusi.

KorespondencijoS

WORCESTER, MASS.

Ar Jau Nutarėte, Ką Darysite Rugpiūčio 7?

Juk žinote, kad šį sekmadienį, rugpiūčio 7 d. Vytauto Parke (buvęs Woodland Park), Auburn, Mass., bus didelė Sandaros pirmosios apskrities gegužinė.

Ten bus įdomu, jauku ir malonu betkokiam orui esant. Jei bus karšta ir bufeto skystimai neatvėsins, tai greta esantis ežeras pagelbės.

Jei dangus prakiurs, nebus bėdos ir tada, nes didelėj salėj galima ir šokti, ir alkį, ir troškulį numalšinti.

Kas vyks iš Bostono, tie turi važiuoti 9 keliu iki 12 kelio, o 12 keliu pavažiavę vieną mylią ir radę gazolino stotį su raudono arklio ženklu važiuoja tiesiai, kol privažiuos du keliu, tada suka į kairę ir važiuodami Woodland gatve privažiuos Vytauto parką (kairėj pusėj).

Pasiskaitykite ir čia dedamą skelbimą.

MIAMI, FLA.

Lietuvių Klubo Žinios

Liepos 24 d. Lietuvių Klubas turėjo linksmą subūvimą savo patalpose 3655 N.W. 34th St. Klubas jau gavo leidimą pardavinėti visokius gėrimus (liquor license). Tuo daugiausia pasirūpino geras klubietis A. D. Kaulakis.

Klubo sklypas aptvertas 6 pėdų metaline tvora, kurią paaukojo seniausias Miami gyventojas, geras klubo narys Frank Mockus. Klubas jam už tokią auką yra labai dėkingas.

Klubo ižd. **J. Ratkus.**

CLINTON, IND.

Netekome V. Sasevičiaus

Liepos 9 d. mirė vienas senųjų šio miestelio gyventojų Vincas Sasevičius, sulaukęs 75 metų amžiaus. Velionis buvo angliakasys, anglis kasė kol čia veikė kasyklos. Prieš keletą metų buvo išėjęs į pensiją.

Pastaruosius 13 metų velionis gyveno pas Joną Skinderį, kuris rūpinosi ir jo laidotuvėmis.

Velionis Vincas buvo kilęs iš Jurbarko, į šią šalį atvyko 1902 metais. Jis savo sunkiai uždirbto dolerio negailėjo geriems tautiniams ir kultūriniams reikalams, labai mėgo "Keleivį" ir skaitė jį iki pat paskutiniųjų dienų. Paliko du anūku, kurie gyvena Chicagoje.

Senas Clintonietis.

VOKIETIJA

Dėl Lietuvių Kartotekos Išvogimo

Birželio mėnesį, naktį iš 25 į 26 d., į PLB Vokietijos Krašto Valdybos raštinę įsilaužė piktadariai ir išvogė antrašų kartotekas.

Vagys namų duris atrakino vitrakčiu, o į patalpas pateko išpiaudami durų stiklą.

Bendruomenės kartoteka buvo sudaryta gana senai ir ilgesnį laiką joje neatžymėti jokie pakeitimai. Kartotekos lapeliuose tikrieji Bendruomenės narių antrašai daugumoje nebuvo nurodyti, bet kuriai apylinkei narys priklauso.

Apie įsilaužimą buvo tuojau pranešta vokiečių policijai, kuri apžiūrėjo įvykio vietą ir surašė atatinkamus protokolus. Nusikaltėlių išaiškinti dar nepavyko. Krašto Valdyba apie tą įvykį iki šiol nebuvo pranešusi visuomenei todėl, kadangi vokiečių policijos organai prašė palaukti ir kurį laiką viešumai neskelbti, kad nepasunkintų jų darbo.

P. L. B.
Vokietijos Krašto Valdyba.

Prašome visus tautiečius nuoširdžios paramos—tal kos šiamė darbe. Svarbiausia prašome nurodyti atskirų lietuvių, veikusių praeityje, gyvenančių šiuo metu nuošaliai, pavardes ir adresus. Kurie patys surašys savo atsiminimus, nors ir trumpai, prašomi juos siųsti draugijos pirmininko J. Bakanavičiaus adresu, 695 Beatty Ave., Verdun, Que.

Gauti atsiminimai bus padauginti ir, kaip aukščiau nurodyta, išsiuntinėti.

Kadangi tokie atsiminimai turi istorinės reikšmės, prašome juose dėstyti tik pačius faktus, nieko neiškreipiant, nepridedant.

Adresus prašome pranešti LDD pirmininkui J. Bakanavičiui, tel. TR 6818.

Lietuvių Darbininkų Draugijos 35 Kuopa.

P. S. Kitus laikraščius maloniai prašome šitą žinutę persispausdinti.

Darbininkai Ginasi

Pagal nuo 1947 metų veikiantį Taft-Hartley įstatymą atskiros valstybės turi teisę priimti įstatymus, kuriais gali būti suvaržyta unijų veikla. Tie atskirų valstijų išleisti įstatymai, vadinami "right-to-work laws," o darbininkų vadinami "wreck laws," uždraudžia vadinamas closed shops (kuriose tegali dirbti tik unijų nariai) ir union shops (naujai pasamdyti darbininkai turi po kurio laiko priklausyti unijai), nors jos federalinio įstatymo nėra uždraustos.

Šiuo metu 18 valstijų turi tokius "sulaužymo įstatymus" (right-to-work laws): Alabama, Arizona, Arkansas, Florida, Georgia, Iowa, Louisiana, Nebraska, Nevada, N. Carolina, N. Dakota, Mississippi, S. Dakota, S. Carolina, Tennessee, Texas, Utah ir Virginia.

Šiemet 14 valstijų mėgino išleisti minėtus įstatymus, bet tik vienai Utah tepavyko, kitose 13 valstijų kol kas darbdavių pastangos buvo atmuštos.

Kansas valstijoje įstatymas buvo priimtas, bet gubernatorius jo nepasirašė, o parlamentas nepajėgė surinkti tiek balsų, kiek reikalinga, kad gubernatoriaus veto būtų panaikintas. Kitose 12 valstijų pasiūlymai užkliuvo parlamento komitetuose arba visumos posėdžių buvo atmesti. Taip padarė ir Massachusetts atstovų rūmai.

Unijų pastangomis 8 valstijose buvo įnešti pasiūlymai "right-to-work" įstatymus panaikinti, bet tos pastangos vaisių neturėjo—pasiūlymai buvo atmesti arba paskendo komitetuose. Alabamoj jis dar tebesvarstomas.

Šita rodo, kaip svarbu yra darbininkams rimtai susirūpinti parlamentų rinkimais, kad būtų išrinkti darbininkams palankūs atstovai.

KĄ ATSIMINTI IŠVYKSTANT

Štai keli patarimai išvykstantiems atostogų ir nieko gyvo nepaliekantiems savo namuose.

Visų pirma gerai apžiūrėk savo namus. Jei į namus atneša laikraščius ir atveža pieną, pranešk kam reikia, kad sulaikytų pristatymą. Nepaimti buteliai ir laikraščiai vagims yra ženklas, kad namai tušti.

Gerai patikrink, ar visos durys, rūsio ir kiti langai yra uždaryti.

Palik raktus kaimynui, kad svarbiam reikalui esant jis galėtų įeiti. Paprašyk jį, kad kasdien paimtų paštą arba pranešk paštui, kad nesiųstų. Patikrink vandentiekio įrengimus, išsuk dujas, ištrauk pagrindinį elektros jungyklį.

Susitark su kuo nors žolę nupiauti, jei išvyksti ilgiau nei savaitę. Susitark, kad kas nors tvarkingai palaistytų kambarines žoles ir pamaitintų naminius gyvulius.

Užrakink garažą.

Sunešk į vidų visus lauke esančius baldus, įrankius ir tt. Išimk iš šaldytuvo visus gendančius dalykus.

Pranešk policijai, kiek laiko nebūsi namie. Ji tvarkingai saugos jūsų namus.

Patikrink draudimo polisus, ar sumokėta, kas reikalinga.

Dabar patikrink, ar žmona turi namų ir automobilio raktus, vairuotojo leidimą, ar turite kelionės žemėlapį, elektros lemputę ir pinigų. Įsidėk virvės gabalą ir senų antklodžių, nes negali žinoti, ką suvyniojus gali tekti saugiai namo vežtis.

Išvažiuojant geriausias laikas duoti pataisyti skalbiamąją mašiną ir kitus įrankius, žinoma, jei jie yra sugedę.

BRANGIEJI LEDYNAI

(Atkelta iš 4 pusl.)

šingai. Tegu šiandien lėktuvai gali skristi tūkstančius mylių, bet vis dėlto atstumas vaidina didelį vaidmenį. Juk tas bombanešis greičiau ir daugiau bombų numes, kuriam iki taikinio bus trumpesnis kelias.

Šituo požiūriu šiandien Jungtinės Amerikos Valstybės palyginus su Tarybų Sąjunga yra daug geresnėj padėty. Štai keli duomenys.

Tarybos Sąjungos lėktuvams iš Beringo sąsiaurio, kuris skiria Alaską nuo Sibiro, oro bazių iki San Francisco yra 2,750 mylių, iki Chicagos 3,350 mylių, o iki New Yorko 3,850 mylių. Beveik tokie pat atstumai yra nuo sovietinių aerodromų Špicbergene arba Kolos pusiausalio prie Murmansko per šiaurės ašigalį.

O Jungtinių Amerikos Valstybių bombonešiai, pakilę iš Grenlandijos aerodromų, iki Leningrado teturėtų kelio tik 1,600 myli, o iki Maskvos apie 2,000 mylių. Taigi, daug trumpesni atstumai.

O be to keliu per šiaurės ašigalį jau pradeda naudotis ir civiliniai lėktuvai. Atrodo, kad ateity tas kelias dar labiau bus naudojamas.

Štai dėlko žmonėms parūpo šaltoji šiaurė, parūpo ne tik karščiams esant, bet rūpi visą laiką. **Ž-is.**

JUOKAI

Kodėl Nelankė

Viena motina, kurios sūnus buvo vedęs, buvo paklausta, ar ji jau lankėsi pas sa vsoūnų ir jo jauną žmoną. Ji atsakė:

—Ne, aš laukiu, kol jie susilauks pirmojo vaiko. Mat, aš manau, kad senelė labiau laukiama, negu uošvienė.

Kaik urie žmonės mano esą vertingi tik dėl to, kad jie turi pakankamai pinigo.

Parduodu Liquor Package Store

Namas ir license $12,000, stakas doleris už dolerį. Savininką rasite štore nuo 12 val. dieną iki 9 val. vakaro. Asmeniškai kreiptis ar rašyti į savininką: A. J. Garshna Shacker Road, Shirley, Mass. (34)

GERA PROGA

be pinigų tapti biznierium. Parduodamas ar išnuomuojamas BARAS IR RESTORANAS, su pilnu leidimu (laisnėm). Biznis su mūriniu namu, tirštai apgyventoje apylinkėje. Pinigų įnešti nereikia. Patsai biznis išsimokės arba savininkas sutinka sąžiningam žmogui perleisti ant nuošimčių išsimokėjimui dalimis kas mėnesį.

Smulkesnių informacijų kreiptis: Juozas Lugauskas, 426 South 5th St., Brooklyn 11, N. Y. (34)

Siūlo Darbo

Reikalingas vyras ar moteris, pageidaujama vedęs ar ištekėjusi. Turi mokėti vesti barą ir restoraną. Geriausiai būtų vedusi pora. Butas ir valgis vietoje.

Taip pat reikalingas vyras ar moteris dirbti už baro ar virtuvėje. Nemokantį išmokys. Darbas nuolatinis.

Kreiptis asmeniškai: Juozas Lugauskas, 426 South 5th St., Brooklyn 11, N. Y. (33)

APSIVEDIMAI

Noriu susipažinti su našle ar merginą virš 60 metų, negeriančia, sveika. Esu našlys, negeriu, nerūkau, turiu savo bakūžėlę ir auginu daržoves. Iš toli nerašykit, neatsiliepsiu.
P. O. Box 201
W. Hanover, Mass.

Vedybų tikslu ieškau draugės nuo 45 iki 65 metų amžiaus, kad būtų pasiturinti, gali atsiliepti ir iš Kanados. Esu rimtas, negeriu, nerūkau, mėgstu rimtą gyvenimą. Į rimtus laiškus atsakysiu su savo fotografija. (33)
J. Morkus
1836—15th St.
San Francisco, Calif.

TONIKAS VIDURIAM

Čia yra naminė gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių limo savimo, pūslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, peršalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens degimimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja $4.00.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

MES ATLIEKAM . . .
VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- BIZNIO KORČIUKIŲ
- SPAUSDINTŲ VOKŲ
- LAIŠKŲ SU ANTGALVIAIS
- BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ
- PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

ŠĮ SEKMADIENĮ Į MINKŲ GEGUŽINĘ

Šį sekmadienį, rugpiūčio 7 d. Brocktono Fair Grounds bus didžiulė Valentinos ir Stepono Minkų radijo gegužinė. Jos programą ir kaip ten nuvažiuoti rasite šio puslapio skelbime.

Kapočiai ir Michelsonai Keliaus Aplink Ameriką

Rugsėjo 1 d. dantų gydytojas A. Kapočius su žmona Blanche, svainiu S. Michelsonu ir jo žmona Margareta išvyks ilgon kelionėn aplink Ameriką. Kelionėj žada išbūti porą mėnesių.

Mirė Antanas Kupstys

Anksti pereito šeštadienio rytą mirė senas So. Bostono gyventojas ir nekilnojamo turto (real estate) įstaigos savininkas Antanas Kupstys. Palaidotas šį antradienį su šv. Augustino bažnyčios apeigomis.

Jaunystėje Kupstys buvo socialdemokratinio sąjūdžio dalyvis. Vėliau, kada komunistai suskaldė Littuvių Socialdemokratų Sąjungą, Kupstys pašlijo į komunizmą, kurį laiką buvo veiklus jų darbuotojas. Bet pastaruoju laiku, gal dėl nesveikatos ar kitų priežasčių, mažai kur pasireikšdavo.

METINIS, DIDŽIULIS

LIETUVIŲ RADIO PIKNIKAS

Sekmadienį, Rugpiūčio (Augusto) 7tą

puikiam BROCKTON FAIR GROUNDS

PROGRAMA:

Puiki I. J. Fox, Inc., drabužių ir kailių **PARODA** vad. Bernardui Koričiui

Metinis rinkimas gražuolės "MISS LITHUANIA of N. E."

TOMMY-CO the **CLOWN** linksmins vaikučius

Gros **MICKEY HABEREK** 8 muz. **orkestra**

Dalinimas Laimėjimo ir Įžangos dovanų

Skanūs valgiai ir gėrimai

Dovana duodama didžiausiai atsilankiusiai šeimai

TOMMY-CO THE CLOWN
linksmins vaikus

Busai išeis iš: Cambridge Liet. Pil. Klubo, 823 Main Street, Cambridge, 12:30 val. p. p.

Iš **So. Bostono** Liet. Pil. Klubo, kampas E ir Broadway, So. Boston, 1 val. p. p.

KELRODIS važiuojant automobiliu: Brockton Fair Grounds yra Brocktone, **Belmont Street**, vidury miesto

Iš Worcester, Athol, Haverhill, Lawrence, Lynn, ir Lowell įvažiuokite į kelią Nr. 128 ir važiuokite iki Nr. 28, tada sukite į Brocktoną, Belmont Street.

Iš Rhode Island, važiuokite iki Belmont St. Brocktone.

Iš Connecticut, važiuokite Nr. 3 arba Nr. 6, arba Nr. 44 keliu iki Providence, R. I., tada Nr. 1 keliu į Brocktoną (Brockton Fair Grounds, Belmont St.).

Kviečia visus seniausių lietuvių radio programų Naujoj Anglijoj, veikiančių nuo Bal. 1, 1934, vedėjai

Įžanga 50 centų. **Steponas ir Valentina Minkai.**

PUIKI VIETA ATOSTOGOMS

IŠVAŽIAVIMAMS, PARENGIMAMS

Ant Romantiško Marių Kranto

Glen Cove HOTEL

ONSET AVE. ir OCEAN ST. kampas, ONSET, MASS.

Privačios, švarios, šilto vandens (virš 70 laipsnių) maudyklės, vėsusis "Neptune Room" turtingas įvairiausiais gėrimais, erdvi šokiams vieta.

Atostogaujantiems šviesūs, erdvūs kambariai poilsiui. Puikiai įrengtas televizijos kambarys, kortavimo ir kitokių žaidimų kambarys. Svečiams privati parkinimo vieta užpakalyje viešbučio.

Dėl kambarių rezervavimo, sąlygų ir kitais reikalais skambinti Wareham 563, arba rašykite: Glen Cove Hotel, Onset Ave., Onset, Mass.

Automobilių važiuoti 28 keliu į Cape Cod iki rodyklės į Onset.

Visus maloniai kviečiame atsilankyti susipažinti.

Savininkai **Petras ir Birutė Peldžiai.**

Svečias iš Great Neck, N. Y.

Pereitą ketvirtadienį mūsų įstaigoj lankėsi svečias iš Great Neck, N. Y., Povilas Likus, senas mūsų laikraščio skaitytojas. Pradėjo laikraštį skaityti dar pirmojo karo metu, 1917 metais Baltimorėj. Svečias buvo užėjęs į mūsų įstaigą su savo švogeriu Steponu Maneičiu iš Dorchesterio.

Draugas Puckus su žmona ir giminėmis atostogų proga lankė gimines Maine valstijoj, už Millinocket, ir sustojo kuriam laikui Bostone pas gimines. Svečias atsinaujino laikraštį ir paliko paramos laikraščiui 2 doleriu. Širdingas ačiū.

Lankėsi Jonušai iš Montreal

Pereitą trečiadienį "Keleivio" įstaigoje lankėsi Mikasė ir Antanas Jonušai, kuriuos čia atlydėjo sena So. Bostono gyventoja A. Likienė. Jonušai gyvena Montrealio mieste, Kanadoj. Į Bostoną jie atvyko pasisvečiuoti pas savo gerus kaimynus kupiškėnus Likus.

Šia proga Jonušai užsisakė "Keleivį."

Sveikina iš Kalifornijos

Pranas Rimkus atsiuntė sveikinimų iš Oakland, Cal. Rimkus jau keliolika metų gyvena Kalifornijoje, Calistoga vasarvietėj, bet buvo pasišovęs persikelti į rytus. Prieš porą mėnesių buvo čia atvykęs, lankėsi New Yorke, Bostone, bet, matyti, nesurado patinkamos vietos nutūpti ir vėl išskrido į Kaliforniją.

Mirė Rožė Lukoševičienė

Praeitą savaitę palaidota sena So. Bostono gyventoja Rožė Šumskaitė-Lukoševičienė (Lukas), gyvenusi 405—7th St. Velionė paliko vyrą Praną, dukteris Rožę Batistini, Mariją Lukienę, vienuolę M. Estellę, ir sūnus Antaną, Praną, Alfonsą ir Juozapą.

Vairuotojai Susitarė

42 dieni streikavę Naujosios Anglijos sunkvežimių vairuotojai pereitą savaitę susitarė. Vairuotojai laimėjo; jiems pakelti atlyginimai ir patenkinti kiti jų reikalavimai.

Sutartis pasirašyta trims metams.

Bostono srities vairuotojams atlyginimai per tą laiką bus pakelti 37 centais, o kitų 50 centų ir tokiu būdu visos Naujosios Anglijos vairuotojų atlyginimai bus suvienodinti.

Sunkvežimių savininkai sako, kad dėl streiko jie nustojo 25 milionų dolerių pajamų.

Mokesčių Nesumažins

Pereitą savaitę Atstovų Rūmuose buvo ilgų ir karštų ginčų mokesčių reikalu. Demokratai siūlė sumažinti pajamų mokestį ir pakelti korporacijų mokestį, bet jų pasiūlymai buvo atmesti.

Uždaro Įmones

General Motors bendrovė uždarys dalį River Works ir Everett įmonių ir tuos skyrius perkels kitur. Perkeliamuose skyriuose dirbo apie 1,500 darbininkų.

Buvo Atvykęs Jonas Stevensonas iš Floridos

Šiomis dienomis į Randolphą buvo atvykęs savo sūnaus Edvardo aplankyti Jonas Stevensonas iš Miami, Fla. Su juo buvo ir jaunesnysis sūnus Danielius, kuris netrukus išvyksta Amerikos karo tarnybon Japonijoj.

Senau senasis Stevensonas turėjo modernų vištų ūkį netoli nuo Bostono ir turi čia nemaža draugų. Jis aplankė Michelsonus ir kitus pažįstamus. Pereitą savaitę išvyko Floridon atgal. Pakeliui ketino sustoti Washingtone pasiimti iš tenai žmoną Rozaliją, kuri buvo apsistojusi tenai pasisvečiuoti pas dukterį Luciją.

Drg. Stevensonas yra ilgametis "Keleivio" skaitytojas ir dažnai parašydavo naudingų patarimų apie vištų ūkį. Dabar jis nelabai sveikuoja.

Serga Jonas Kasmauskas

Jau kurį laiką serga senas Bostono veikėjas, vietos tautininkų pirmininkas Jonas Kasmauskas. Reikalingus tyrimus padarius ligoninėj, dabar ligonis gydosi namuose.

Sudegė Bažnyčia

Pereitą penktadienį sudegė Quincy Švč. Sakramento katalikų bažnyčia. Nuostolių skaičiuojama apie pusę miliono dolerių.

Apdraudžia nuo Polio

Bronis Kontrimas, kurio įstaiga yra So. Bostone 598 E. Broadway, draudžia vaikų paralyžiaus susirgimo atveju. Visos šeimos apdraudimas tekainuoja metams $10. Susirgęs ta liga gauna $10,000.

Darbo Federacijos Konvencija Bostone

Rugpiūčio 8 d. Bostone prasidės Massachusetts valstijos Darbo Federacijos (A. F. L.) 69-ji konvencija, kurioj dalyvaus apie 1,000 atstovų. Konvencijoje pasakys kalbas darbo sekretorius Mitchell, valstybės sekretoriaus padėjėjas Phillips, gubernatorius ir kiti aukšti pareigūnai. Konvencija tęsis 5 dienas.

Naujas LDD Prezidiumas

Praeitojo Lietuvių Darbininkų Draugijos suvažiavimo, įvykusio Bostone gegužės 28-29 d. išrinktasis Centro Komitetas taip pasidalijo pareigomis: pirmininku išrinktas V. Jackūnas, sekretoriu—J. V. Stilsonas, iždininku—W. V. Anesta. Buvęs LDD sekretorius į naująjį CK neįeina. Dabar visais LDD organizacijos ir jos leidžiamo "Darbo" žurnalo administracijos reikalais prašome kreiptis į naująjį CK sekretorių šiuo adresu: J. V. Stilsonas, 636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

LDD Centro Komitetas.

Briedis Jau Arti Alaskos

Brooklynietis adv. Steponas Briedis atsiuntė linkėjimų iš Seattle, Wash. Į vakarus jis išvyko atostogų praleisti.

Grįžo iš Atostogų

Kompozitorius Jeronimas Kačinskas su žmona grįžo iš atostogų, kurias praleido Maine valstijoje.

A. Bačiulis Atostogauja

Bostono Tautinės Sąjungos sekretorius A. Bačiulis išvyko atostogų į Maine valstiją.

TAUPYKITE $ $ $ JŪSŲ KŪRO IŠLAIDOSE

Leiskite mums įdėti naują, gerai dirbantį

Tylų, Automatišką Aliejaus Pečių

Už Specialinę Pardavimo Kainą

visiškas įtaisymas **$250**

Įmokėti Nereikia Nieko—Išsimokėti per 3 metus

FORTUNA FUEL CO.

45 Dorset St., Dorchester **Šaukit GE 6-1204**

VIETA PIKNIKAMS UŽ DYKĄ

Dykai parkas ir byčiai piknikams nuo pirmadienio iki penktadienio! Graži vieta mokyklų, dirbtuvių ir prietelių išvažiavimui visai nemokamai.

Šeštadieniais ir šventadieniais vieta apmokama pagal susitarimą.

Telefonuoti TAunton 2-3716 arba rašyti Mr. Frank Rožėnas, 488 Main St., Raynham, Mass.

LINKSMA LIETUVIŠKA UŽEIGA

CASA LOMA, Inc.

Ant Mėlsvo Robins Pond Kranto

Main St., East Bridgewater, Mass., on Route 106

Skanūs Valgiai—Įvairiausi Gėrimai—Pizza

Šokiams groja 5 asmenų Eddie Martin orkestras trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais—didžiausia apylinkėj šokių svetainė. Tinkama vieta vestuvėms ir kitokiems parengimams. Dėl informacijų telefonuokit: BRidgewater 855.

Sekmadieniais nuo 4 iki 8 val. groja ir dainuoja "Singing Sweethearts" Bill & Tex

Atsilankykit susipažinti. Maloniai kviečia savininkai: Alfonsas Steckis, Povilas Lapėnas Jr. ir Aleksandras Chaplikas

Yra Buvę Dar Karščiau

Karštas buvo ką tik pasibaigęs liepos mėnuo, bet Bostonas yra turėjęs dar karštesnį liepos mėnesį. Tai buvo 1952 metais. Tada liepos mėnesio vidutinė temperatūra buvo 77.5, o šiemet 77.2. Labai mažas skirtumas, bet vis dėlto paskutinysis liepos mėnuo Bostono istorijoj kol kas užima tik antrąją vietą.

Spaustuvininkų Konvencija

Rugpiūčio 13-19 d. Bostone bus Tarptautinės Spaustuvininkų Unijos 97-ji konvencija, kurioj dalyvaus iš įvairių valstijų, Hawajų ir Kanados apie 4,000 atstovų.

Savaitgalio Aukos

Naujojoje Anglijoje praeitą savaitę žuvo eismo nelaimėse ir nuskendo viso 13 asmenų.

Sovietų Sąjungoj daug paprastų sunkių darbų gauna dirbti moterys.

Reikalinga Moteris

Reikalinga moteris ligonei slaugyti. Darbas nesunkus. Ten gali ir gyventi. Kreiptis: 119 Florida St., Dorchester, Mass., arba skambinti nuo 5:30 iki 6 val. vakaro KE 6-7244.

Reikalinga Vyras ar Moteris

Prie darbo grindims plauti ir vaksuoti kartą per savaitę. Telefonuoti SO 8-8839 arba asmeniškai kreiptis į "Beauty Salon," 83 L Street, So. Bostone, nuo 9 iki 6 val.

LAISVĖS VARPAS
THE LIBERTY BELL

Naujosios Anglijos lietuvių KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA WBMS, 1090 kilocyklų Boston 15, Mass.

Sekmadieniais 12:30 iki 1:00 po pietų

Visais reikalais kreiptis:

P. VIŠČINIS
31 Bunker Avenue
Brockton 4, Mass.
Tel. Brockton 8-1159-R

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. dieną. Perduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gaunamas ir "Keleivis."

Steponas Minkus.

NAMŲ SAVININKAMS

Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame šingeliais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašome kreiptis laišku į:

John Petrus
206 Gold Street
Randolph, Mass.

Arba po pietų užeikite: 409 W. Broadway, Room 4, So. Boston, Mass.

APSIDRAUSK NUO LIGOS IR NELAIMĖS

Už $12 per metus gausi ligoje $25 pašalpos savaitei

Visais insurance reikalais kreiptis į:

BRONIS KONTRIM
598 East Broadway
South Boston, Mass.
Tel. SO 8-1[illegible] SO 8-2483

Dr. B. Matulionis

Vidaus, specialiai plaučių ir širdies ligos. Priima bet kurią dieną, iš anksto susitarus telefonu ar laišku.

Telef. 22, Pascoag, Rhode Island
Adresas: State Sanatorium, Wallum Lake, Rhode Island.

Atstumas: nuo Providence—24 mylios, nuo Worcester—26 m., nuo Boston ar Brockton—50 m., nuo Thompson, Conn.,—10 mylių.

EMPIRE WALLPAPER COMPANY

Savininkas Gerald Vareika

Didelis pasirinkimas visokiausių popierių ir "oilcloth" sienoms lipdyti

su didele nuolaida

135 Emerson St., k. Broadway

Atdara nuo 9 iki 6, penktadieniais iki 8 val. vakaro

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8

546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SO 8-1320

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto

495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
DORCHESTER, MASS.

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

Savininkas A. J. Alekna

628 East Broadway
South Boston 27, Mass.
Telefonas SO 8-4148

Benjamin Moore Malevos
Popieros Sienoms
Stiklas Langams

Visokie Reikmenys Namams
Reikmenys Plumberiams
Visokie Geležies Daiktai

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. AN 8-0948

Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. FA 3-5515

Tel. SO 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDŽIUS)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius

VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8

534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. SO 8-2805

Dr. J. L. Pasakarnis
Dr. Amelia E. Rodd

OPTOMETRISTAI

VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 6 vakaro.
Seredomis—ofisas uždarytas.

447 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

VAISTAS "AZIVA"

1—Vaistas nuo nudegimo ir nuo nušutimo vandeniu.

2—Vaistas nuo atdarų žaizdų—mostis.

3—Akių vaistas.

4—Vaistas nuo kojų nieżėjimo, pirštams, tarpupirštėms ir papirštėms.

5—Vaistas nuo galvos nieżėjimo.

6—Vaistas nuo kosulio. Greit pagelbsti.

Reikalaukite šitų vaistų pažymėtais numeriais. Kaina už kiekvieną numerį $1. Pinigai, čekis ar money orderis iš kalno. Adresuokit: (5-6)

Joseph Machinskas
295 Silver Street
South Boston 27, Mass.